

Rood, wit en blauw : tweede voorlooper van mijn Hollandsch boek, naar aanleiding der spreekoefeningen, voor Hollandsch-Inlandsche Scholen

<https://hdl.handle.net/1874/461605>

ROOD, WIT EN BLAUW.

TWEEDE VOORLOOPER VAN

MIJN HOLLANDSCH BOEK.

Naar aanleiding
der spreekoefeningen voor
Hollandsch-Inlandsche scholen.

door
J. W. CROES.

B 50

132, dl. 2

RIJSWIJK (Z.H.)

BLANKWAARDT & SCHOONHOVEN.

VAN LEER, AMSTERDAM.

BIBLIOTHEEK
HENDRIK KRAMER
INSTITUUT
Leldestraatweg 11
2341 GR OEGSTGEEST

B 50
132,dl.2

ROOD, WIT EN BLAUW

TWEEDE VOORLOOPER

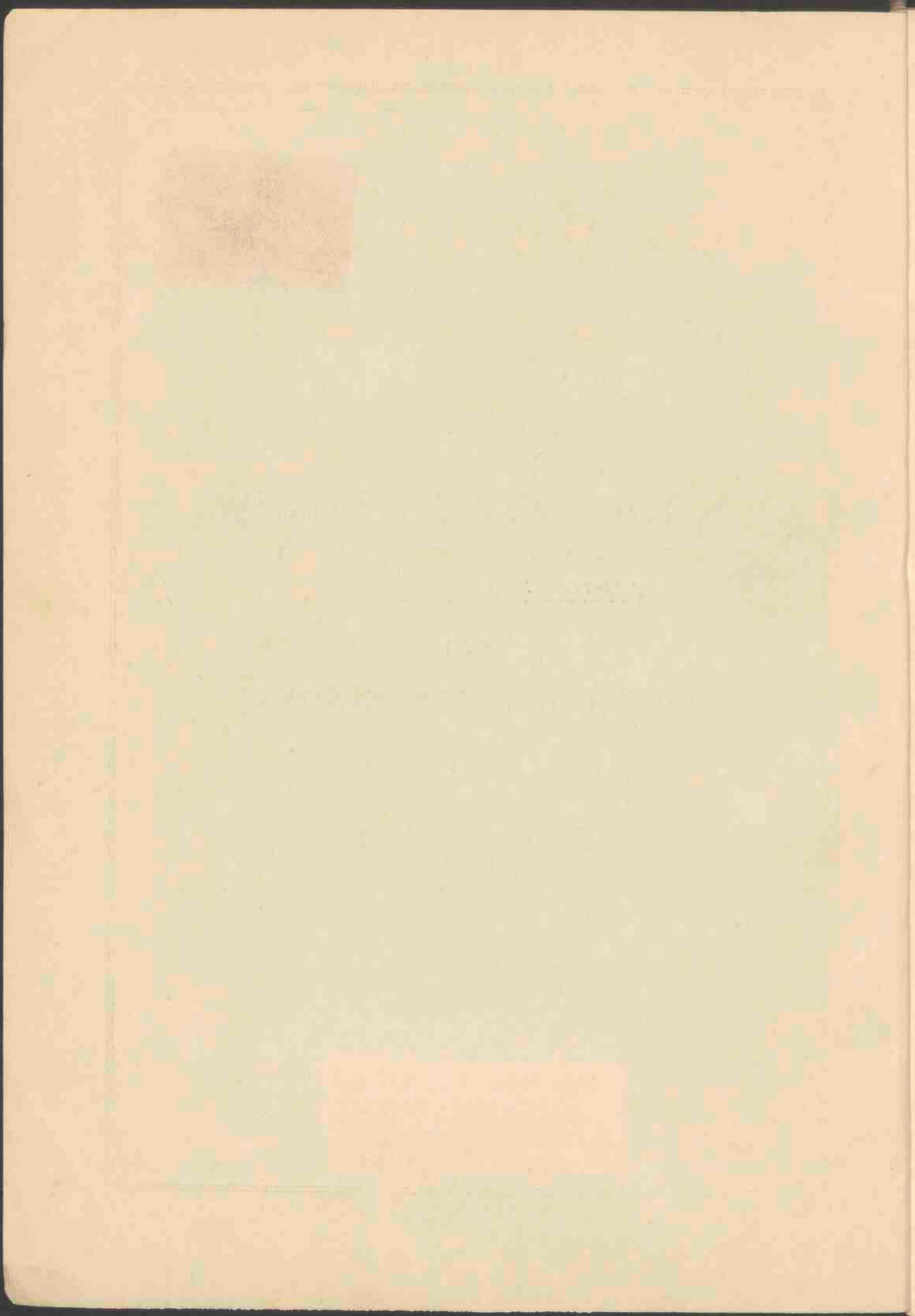
VAN

MIJN HOLLANDSCH BOEK

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK UTRECHT

3946 2159

ROOD, WIT EN BLAUW

TWEEDE VOORLOOPER

VAN

MIJN HOLLANDSCH BOEK

NAAR AANLEIDING DER SPREEKOEFFENINGEN

VOOR

HOLLANDSCH-INLANDSCHE SCHOLEN

DOOR

J. W. CROES

ZEVENDE DRUK

RIJSWIJK (Z.-H.) — BLANKWAARDT & SCHOONHOVEN

VERBODEN TOEGANG

TOEGANG VERBODEN

OF

TOEGANG VERBODEN

TOEGANG VERBODEN

OF

TOEGANG VERBODEN

OF

TOEGANG

TOEGANG

Voornaamwoorden.

N°. 1.

1. De klerk schrijft een brief; *hij* schrijft een brief.
2. De grasman snijdt gras;
3. De jager schiet een vogel;
4. De koelie hakt bamboe;
5. De naaister naait een baadje; *zij*
6. De meid strijkt de jas;
7. Het ei valt uit het nest; *het*
8. Het glas is leeg;
9. Het huis heeft een dak;
10. Het scherm staat in de kamer;
11. Het potlood heeft een punt;
12. Het paard is sterk;
13. Het schrift is vol;
14. Het geweer hangt aan de muur;
15. Het bord staat in de kast;

N°. 2.

1. De worm kruipt over de grond; *hij*
2. De steen is zwaar;
3. De rand is rond;
4. De boom staat op het erf;

5. De spiegel hangt aan de wand;
6. De sleutel is in het slot;
7. De vogel vliegt op het dak;
8. De vinger is lang;
9. De visch zwemt in het water;
10. De theepot is leeg;
11. De stal is achter het huis;
12. Die brief is lang;

N°. 3.

Vragen.

1. a. Kruipt de worm over de grond?
b. Kruipt *hij* over de grond?
2. a. Is de steen zwaar?
b. Is *hij* zwaar?

Zoo doorgaan tot 12. (Zie oef. 2).

N°. 4.

1. De griffel is rond; *zij (ze)* is rond.
 2. De vork ligt naast het bord;
 3. De krant ligt op de tafel;
 4. De geit eet gras;
 5. De eend zwemt in de kali;
 6. De pajong staat achter het scherm;
 7. De tafel staat onder de spiegel;
 8. De gans is een groote vogel;
 9. De slang kruipt in het gras;
 10. De plank ligt over de kali;
 11. De naald is scherp;
 12. De fiets staat onder de boom;
-

N°. 5.**Vraag het weer.**

1. Is de griffel rond? Is *zij* rond?
2. Ligt de vork naast het bord? Ligt *zij* . . .

Zoo doorgaan tot 12.

N°. 6.**Ik zie. — Ik hoor. — Ik roep.**

1. Ik zie de heer; ik zie *hem*.
 2. Ik roep de kebon; ik roep
 3. Ik sla de jongen; ik sla
 4. Ik roep de kokkin; ik roep *haar* (*ze*).
 5. Ik zie de meid; ik zie
 6. Ik hoor de baboe; ik hoor
 7. Ik hoor de hond; ik hoor *hem*.
 8. Ik zie de vogel; ik zie
 9. Ik zie de vlinder; ik zie
 10. Ik zie de rups; ik zie *haar* (*ze*).
 11. Ik roep de geit; ik roep
 12. Ik zie de eend; ik zie
-

N°. 7.**Weer vragen.**

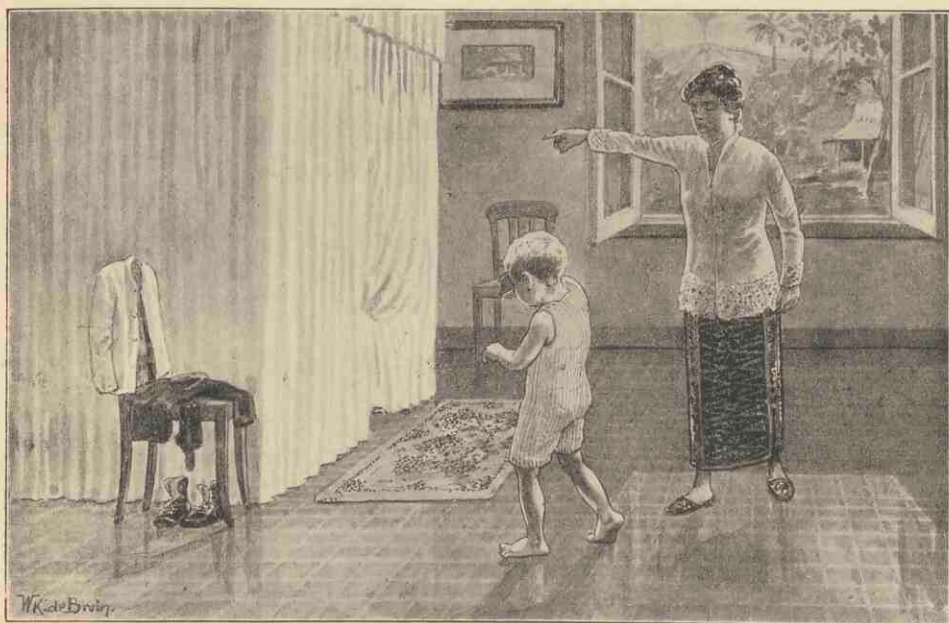
1. Zie je de heer? Zie je *hem*?

Zoo doorgaan tot 12.

N°. 8.

1. Zie je de heer niet? Zie je *hem* niet?

Weer doorgaan tot 12.

Ga naar bed, stoute jongen!

Breng hem naar de boei!

N°. 9.

1. Roep de kebon ; roep *hem*.
2. Roep de koetsier ; roep
3. Sla die jongen ; sla
4. Vul de flesch ; vul
5. Schiet die vogel ; schiet
6. Roep de baboe ; roep
7. Roep de meid ; roep
8. Haal het glas ; haal
9. Neem het ei ; neem
10. Hak het hout ; hak
11. Vang de visch ; vang
12. Sla de hond ; sla
13. Schrijf de brief ; schrijf
14. Wasch het kopje ; wasch
15. Pluk de roos ; pluk

N°. 10.

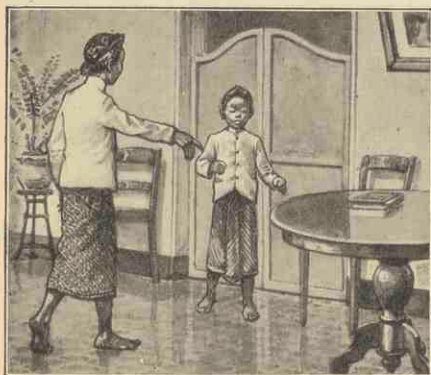
1. Roep de kebon niet ; roep *hem* niet.

Doorgaan tot 15.

N°. 11.

Er.

Zie de plaatjes op de volgende 3 bladzijden.

1. Haal het boek; haal *het*!

2. Haal een boek; haal *er* een!

3. Pluk de bloem; pluk

4. Pluk een bloem; pluk *er* een!

5. Vang de slang;

6. Vang een slang;

7. Neem het ei; neem

8. Neem een ei;

9. Vang de vlinder;

10. Vang een vlinder;

11. Slacht de kip;

12. Slacht een kip;

13. Neem het glas;

14. Neem een glas;

15. Rook de sigaar;

16. Rook een sigaar;

17. Haal de vlieger;

18. Haal een vlieger;

Nº. 12.

1. Haal geen boek! Haal *er* geen!
2. Pluk geen bloem!

Zoo doorgaan.

Nº. 13.

1. Ruik aan de roos! Ruik *er* aan!
 2. Loop achter de kar!
 3. Kruip onder het bed!
 4. Klim in de boom!
 5. Slaap op de mat!
 6. Leun tegen de muur!
 7. Baad in de kali!
 8. Spring over de pagger!
 9. Snijd met het mes!
 10. Vaar in de prauw!
 11. Veeg met de bezem!
 12. Rijd op het paard!
 13. Sla met de zweep!
 14. Loop voor de bendy!
 15. Trek aan het touw!
 16. Zwem *naar* de boot! (*Pas op!*)
 17. Vlieg over de zee!
 18. Slaap in het bed!
-

Nº. 14.

1. Ruik niet aan de roos! Ruik *er* niet aan!

Zoo doorgaan tot 18.

N°. 15.

1. Hij valt uit de boom. *Hij valt er uit.*
2. Hij springt in de kali.
3. Hij valt in het water.
4. De hond zwemt naar de boot. (*Pas op!*)
5. De prauw vaart op de zee.
6. De dief zit achter het scherm.
7. De karbouw loopt voor de kar.
8. De hond loopt onder de kar.
9. De put staat naast het huis.
10. De aap klimt in de boom.
11. De boom staat voor het huis.
12. De ketting is om de paal.
13. De bal rolt onder de kast.
14. Het kopje valt van de tafel. (*Pas op!*)
15. Het water loopt uit de tuit.
16. De lepel ligt naast de vork.
17. Het paard gaat naar de stal. (*Pas op!*)
18. Het gras is in de mand.
19. De lei ligt op het boek.
20. De koetsier staat voor het paard.

N°. 16.

1. a. Valt hij uit de boom?
b. *Valt hij er uit?*

Zoo doorgaan tot 20. (Zie oef. 15).

N°. 17.

1. a. Hij valt niet uit de boom.
b. *Hij valt er niet uit.*

Zoo doorgaan tot 20. (Zie oef. 15).

N°. 18.

1. a. Valt hij niet uit de boom?
b. *Valt hij er niet uit?*

Weer doorgaan tot 20.

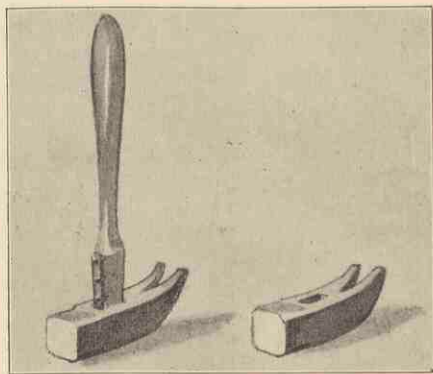
1.

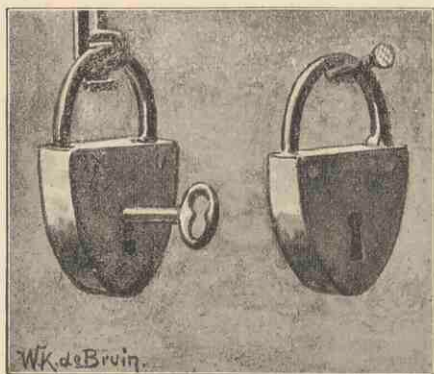
2.

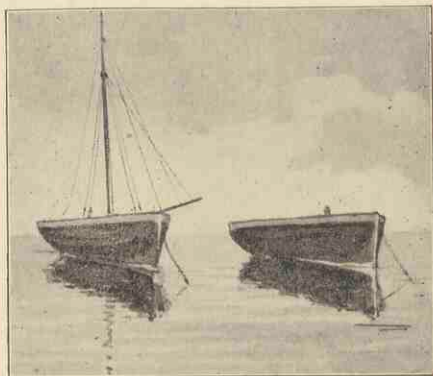
3.

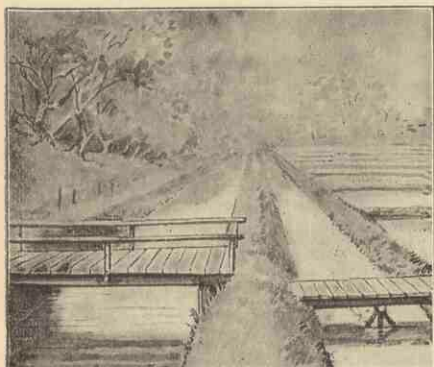
4.

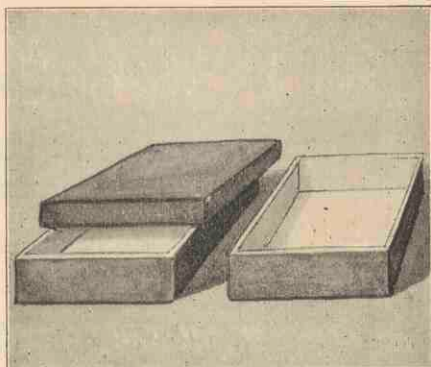
5.

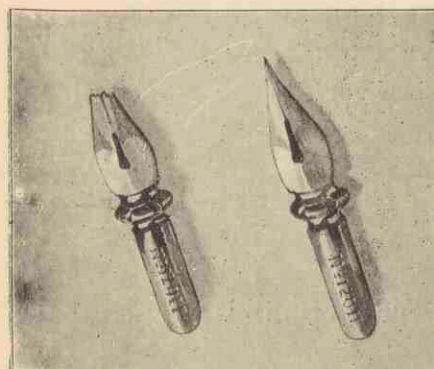
6.

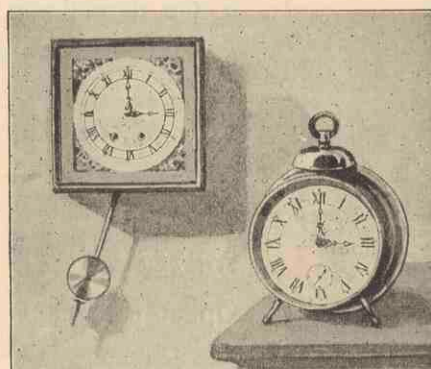
7.

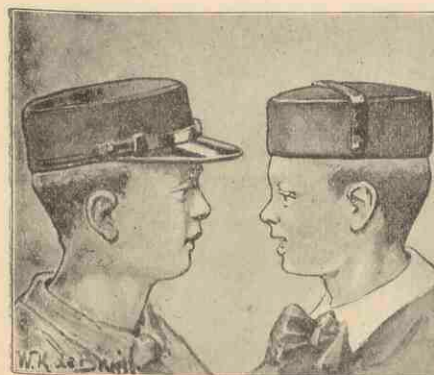
8.

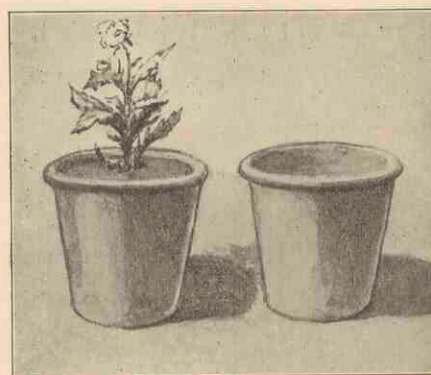
9.

10.

11.

12.

N°. 19.**Nieuwe woorden.**

**kurk, oor, voet, steel, sleutel, mast, leuning,
deksel, punt, slinger, klep.**

1. *a.* Op de flesch is een kurk.
b. *Er is een kurk op de flesch.*

Doorgaan tot 12.

N°. 20.

1. *a.* Op deze flesch is een kurk.
b. Op die flesch is geen kurk.
2. *a.* dit kopje is een oor.
b. dat kopje is geen oor.

N°. 21.

Nu nog eens zoo:

1. Op deze flesch is een kurk; op die is er geen.

N°. 22.

En nu:

1. *a.* Dit is een flesch met een kurk.
b. Dat is *er* een *zonder* kurk.

N°. 23.

En nu vragen.

1. *a.* Is er een kurk op deze flesch?
b. *Ja, er is er een op.*
a. Is er een kurk op die flesch?
b. *Nee, er is er geen op.*

Nº. 24.

Er af.

1. Het boek valt van de tafel. Het boek valt *er af*.
 2. De hoed valt van de kapstok.
 3. De spiegel valt van de muur.
 4. De jongen valt van de brug.
 5. De knoop valt van de jas.
 6. De rups valt van het blad.
 7. De pen valt van de bank.
 8. De klok valt van de kast.
 9. Het boek valt van de lei.
 10. De aap valt van het dak.
-

Nº. 25.

1. *a.* Het boek valt niet van de tafel.
b. Het boek valt *er* niet *af*.
-

Nº. 26.

1. *a.* Valt het boek niet van de tafel?
b. Valt het boek *er* niet *af*?
-

N°. 27.**Er heen — Er naar toe.**

1. De prauw vaart naar de boot.
De prauw vaart *er heen*.
De prauw vaart *er naar toe*.
 2. Het kind loopt naar de stoel.
 3. De hond zwemt naar de prauw.
 4. De heer loopt naar de soos.
 5. De hond loopt naar het hok.
 6. Het paard loopt naar de stal.
 7. De vrouw gaat naar de passar.
 8. De man gaat naar de pantjoeran.
 9. De vogel vliegt naar het nest.
 10. De man gaat naar de missigit.
-

N°. 28.

1. De prauw vaart niet naar de boot.
De prauw vaart *er niet heen*.
De prauw vaart *er niet naar toe*.
-

N°. 29.

1. Vaart de prauw niet naar de boot?
Ja, de prauw vaart *er wel heen*.
Neen, de prauw vaart *er niet heen*.
-

1. Hij knipt met een schaar.

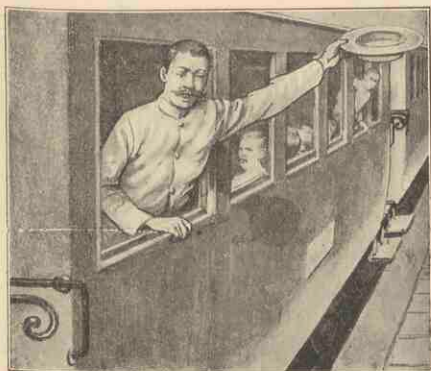
2. Hij steunt op een stok.

3. Hij gooit met een steen.

4. Zij speelt met de hond.

5. Hij wuift met de hoed.

6. Hij klopt met een hamer.

7. Hij klapt met de zweep.

8. Zij ruikt aan de roos.

9. Hij likt met de tong.

10. Hij snijdt met een mes.

11. Hij prikt met een speld.

12. Zij sluit met een sleutel.

N°. 30.

1. Wat doet hij met een schaar? *Hij knipt er mee.*
2. Wat doet hij met de stok? (!!)
3. Wat doet hij met een steen?
4. Wat doet zij met de hond?
5. Wat doet hij met de hoed?
6. Wat doet hij met de hamer?
7. Wat doet hij met de zweep?
8. Wat doet zij met de roos? (!!)
9. Wat doet hij met de tong?
10. Wat doet hij met het mes?
11. Wat doet hij met de speld?
12. Wat doet zij met de sleutel?

N°. 31.**Wie is knap?**

1. Wat doe je met een schaar? *Ik knip er mee.*
2. „ „ „ „ „ lepel?
3. „ „ „ „ „ glas?
4. „ „ „ „ „ bed?
5. „ „ „ „ „ zweep?
6. „ „ „ „ „ boek?
7. „ „ „ „ „ bal?
8. „ „ „ „ „ stoel?
9. „ „ „ „ „ hamer?
10. „ „ „ „ „ mat?
11. „ „ „ „ „ ladder?
12. „ „ „ „ „ geweer?
13. „ „ „ „ „ kopje?
14. „ „ „ „ „ bord?
15. „ „ „ „ „ pen?

N°. 32.**Er is.**

1. De hoed heeft een rand. *Er is een rand om de hoed.*
 2. Het glas heeft een voet.
 3. De kan heeft een oor.
 4. De hamer heeft een steel.
 5. Het potlood heeft een punt.
 6. Het kopje heeft een oor.
 7. De gendie heeft een tuit.
 8. De bijl heeft een steel.
 9. De tafel heeft een poot.
 10. De speld heeft een kop.
-

N°. 33.**Zeg het anders.**

1. *Er ligt* een brug over de kali. *Over de kali ligt een brug.*
 2. *Er zit* een vogel in de kooi.
 3. *Er is* een man op het erf.
 4. *Er ligt* een steen op de weg.
 5. *Er is* water in de kan.
 6. *Er staat* een stoel tegen de muur.
 7. *Er kruipt* een rups op het blad.
 8. *Er hangt* een hoed aan de kapstok.
 9. *Er vaart* een boot op de zee.
 10. *Er rijdt* een kar over de brug.
-

Nog eens:

1. *Er hangt* een jas in de kast.
 2. *Er vliegt* een vogel in de boom.
 3. *Er staat* een flesch op de tafel.
 4. *Er staat* een bed in de kamer.
 5. *Er loopt* een hond onder de kar.
 6. *Er is* een put achter het huis.
 7. *Er is* een bord voor de klas.
 8. *Er ligt* een brief op de tafel.
 9. *Er hangt* een lamp in de kamer.
 10. *Er valt* een tak van de boom.
-

Die hoed is van mij; het is *mijn* hoed.

N°. 35.

1. Die hoed is *van mij*; het is **mijn** hoed.
2. Die hoed is *van jou*; het is **jouw** hoed.
3. Die hoed is *van u*; het is **uw** hoed.
4. Die hoed is *van hem*; het is **zijn** hoed.
5. Die hoed is *van haar*; het is **haar** hoed.
6. Die vork is van mij;
7. Dat touw is van hem;
8. Dit schrift is van u;
9. Die stoel is van haar;
10. Die ring is van hem;
11. Die speld is van jou;
12. Dit potlood is van u;
13. Die prauw is van mij;
14. Dit paard is van hem;
15. Die naald is van haar;

 N°. 36.

Nog een keer:

1. Die geit is van mij; het is
2. Die fiets is van hem;
3. Die bijl is van hem;
4. Dat bord is van haar;
5. Dat schaap is van haar;
6. Die lepel is van hem;
7. Die griffel is van mij;
8. Dat boek is van jou;
9. Die pajong is van u;
10. Die sabel is van hem;
11. Die vogel is van u;
12. Die vlieger is van jou;

13. Dit glas is van jou;
14. Dit huis is van hem;
15. Die schaar is van mij;

N°. 37.

1. a. Is die hoed *van mij*?
- b. Is het *mijn* hoed?

Zoo doorgaan met N°. 35 en 36.

N°. 38.

1. a. Die hoed is niet *van mij*.
- b. Het is *mijn* hoed niet.

Zoo doorgaan.

N°. 39.

1. Die hoed is *van mij*; het is **de mijne**.
 2. Die vork is *van jou*; het is **de jouwe**.
 3. Die pajong is *van u*; het is **de uwe**.
 4. Die hond is *van hem*; het is **de zijne**.
 5. Dit glas is *van haar*; het is **het hare**.
 6. Die brief is van hem;
 7. Deze stoel is van haar;
 8. Die vork is van u;
 9. Dit mes is van hem;
 10. Dit potlood is van mij;
 11. Dit geweer is van hem;
 12. Dit huis is van haar;
 13. Deze vrucht is van haar;
 14. Deze bloem is van u;
 15. Die kooi is van mij;
-

N°. 40.*Nog eens:*

1. Die lei is van hem; het is *de zijne*.
2. Dat boek is van hem;
3. Die ladder is van jou;
4. Die mand is van u;
5. Die baboe is van jou;
6. Die eend is van haar;
7. Deze gans is van mij;
8. Deze hamer is van hem;
9. Dit hok is van mij;
10. Deze vlieger is van hem;
11. Deze zweep is van jou;
12. Die zaag is van hem;
13. Dit touw is van jou;
14. Die trompet is van haar;
15. Deze tafel is van mij;

N°. 41.

- 1 a. Die hoed is niet *van mij*.
- b. Het is *de mijne* niet.

*Doorgaan met N°. 39 en 40.*N°. 42.

- 1 a. Is die hoed *van mij*?
- b. Is het *de mijne*?

*Zoo doorgaan.*N°. 43.

- 1 a. Het is *mijn* hoed niet.
- b. Het is *de mijne* niet.

Weer doorgaan.

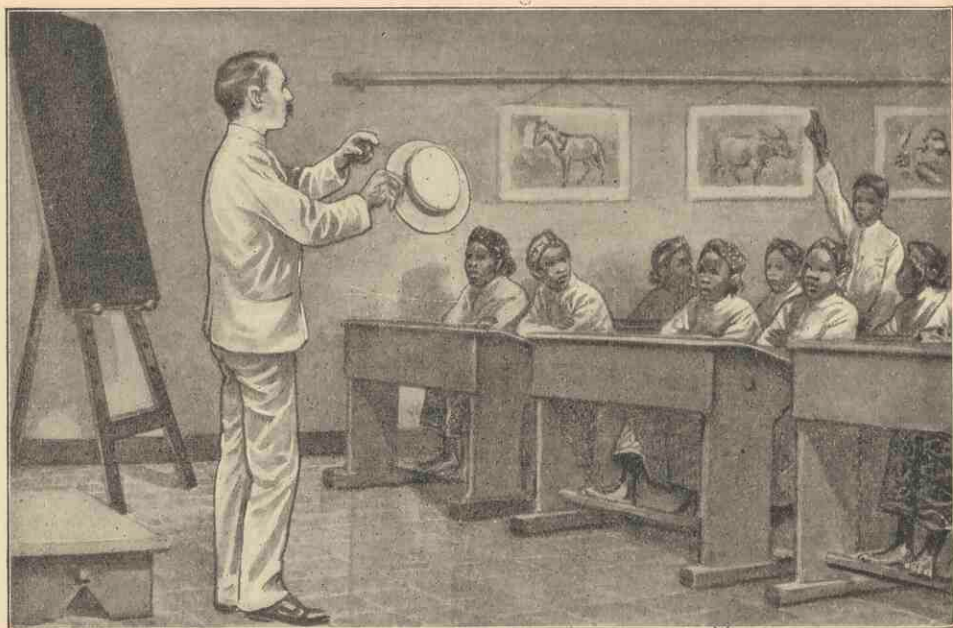
Welke stoel is van jou; die hooge of die lage?

N°. 44.**Welk ? Welke ?***Het* huis. **Welk** huis ?*De* stoel. **Welke** stoel ?*Doe ook zoo met :*

1. — brief.	11. — pajong.	21. — speld.
2. — dak.	12. — spiegel.	22. — slang.
3. — flesch.	13. — sabel.	23. — rups.
4. — gans.	14. — potlood.	24. — ring.
5. — paal.	15. — fiets.	25. — steen.
6. — schaap.	16. — deur.	26. — schrift.
7. — zaag.	17. — eend.	27. — stoel.
8. — lepel.	18. — geit.	28. — touw.
9. — beitel.	19. — paard.	29. — vrouw.
10. — griffel.	20. — plank.	30. — glas.

N°. 45.**Nieuwe woorden.****Goedkoop — duur ; nieuw — oud ; zoet — stout.**

1. Welke stoel is van jou ; die hooge of die lage ?
2. paard . . . hem ; dat vette of ?
3. prauw . . . hem ; . . . groote ?
4. jas u ; witte ?
5. kooi hem ; . . . groote ?
6. tafel u ; vierkante ?
7. glas jou ; . . . groote ?
8. bloem . . . haar ; . . . mooie ?
9. bord mij ; . . . volle ?
10. ring jou ; . . . goedkoope ?

Van wie is die hoed? Wie zijn hoed is dit?

Van wie is die pajong? Wie haar pajong is dit?

N°. 46.

Wie zijn hoed is dit?
Wie haar pajong is dit?

Vraag nu eens :

1. Wie zijn hoed is dit? *De hoed van Setiajo.*
2. jas ?
3. hond ?
4. bord ?
5. mes ?
6. lepel ?
7. huis ?
8. vlieger ?
9. kind ?
10. lei ?

N°. 47.*En nu :*

1. Wie haar pajong is dit? *De pajong van Moena.*
2. lepel ?
3. vork ?
4. boek ?
5. lei ?
6. naald ?
7. speld ?
8. potlood ?
9. pen. . . . ?
10. fiets ?

Wat voor een beest is dit?

N°. 48.**Wat voor een?**

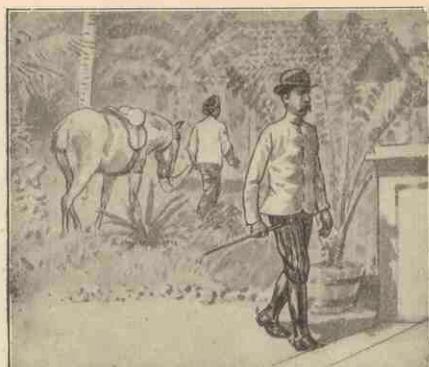
1. Wat voor een touw is dit, een dik of een dun?
2. jongen . . , . . domme of . . . ?
3. bloem . . , . . leelijke of . . . ?
4. kind . . , . . zoet of . . . ?
5. jas . . , . . witte of . . . ?
6. rand . . , . . breede of . . . ?
7. prauw . . , . . groote of . . . ?
8. school . . , . . kleine of . . . ?
9. pagger . . , . . hooge of . . . ?
10. schaar . . , . . nieuwe of . . . ?

N°. 49.*Nog een keer:*

1. Wat voor een boek is dit, een oud of een nieuw?
2. lei . . , . . oude of . . . ?
3. huis . . , . . groot of . . . ?
4. paard . . , . . vet of . . . ?
5. lepel . . , . . dure of . . . ?
6. flesh . . , . . volle of . . . ?
7. griffel . . , . . dunne of . . . ?
8. mes . . , . . bot of . . . ?
9. geweer . . , . . duur of . . . ?
10. tafel . . , . . ronde of . . . ?

1. Hij rijdt.

2. Hij heeft gereden.

3. Hij schrijft.

4. Hij heeft geschreven.

5. Hij schiet.

6. Hij heeft geschoten.

7. Hij slaat.

8. Hij heeft geslagen.

9. Zij leest.

10. Zij heeft gelezen.

11. Hij schopt.

12. Hij heeft geschopt.

13. Hij gooit.

14. Hij heeft gegooid.

15. Hij slijpt.

16. Hij heeft geslepen.

17. Zij veegt.

18. Zij heeft geveegd.

19. Hij naait.

20. Hij heeft genaaid.

21. Zij strijkt.

22. Zij heeft gestreken.

23. Zij schilt.

24. Zij heeft geschild.

25. Hij vult.

26. Hij heeft gevuld.

27. Zij plukt.

28. Zij heeft geplukt.

29. Hij rookt.

30. Hij heeft gerookt.

31. Hij vangt.

32. Hij heeft gevangen.

33. Hij trekt.

34. Hij heeft getrokken.

35. Zij draagt.

36. Zij heeft gedragen.

N°. 50.*Overschrijven, wat er onder de plaatjes staat van 1 tot 36.*N°. 51.**Heeft.**

1. De klerk schrijft een brief.
Hij heeft een brief geschreven.
2. De jager schiet
3. De man slaat.
4. De heer leest.
5. De man schopt
6. De huisjongen vult.
7. Het meisje plukt
8. De heer rookt
9. De visscher vangt
10. De karbouw trekt

N°. 52.*Nog eens:*

1. De baboe draagt het kind.
De baboe heeft het kind gedragen.
2. De naaister naait
3. De meid strijkt
4. De jongen plukt.
5. De meid schilt
6. De kokkin bakt
7. De jongen slijpt.
8. De huisjongen veegt
9. De kokkin slacht
10. De kat vangt.

N°. 53.

Zie de plaatjes op blz. 21 en 22.

1. Hij knipt met een schaar.
Hij heeft met een schaar geknipt.
 2. Hij steunt op een stok.
 3. Hij gooit met een steen.
 4. Zij speelt met de hond.
 5. Hij wuift met de hoed.
 6. Hij klopt met een hamer.
 7. Hij klapt met de zweep.
 8. Zij ruikt aan de roos.
 9. Hij likt met de tong.
-

N°. 54.

Als oef. 53.

1. Hij snijdt met een mes.
 2. Hij prikt met een speld.
 3. Zij sluit met een sleutel.
 4. Het paard staat in de stal.
 5. Hij eet met een lepel.
 6. Zij kijkt in de spiegel.
 7. Ik loop onder de pajong.
 8. Hij rijdt op de fiets.
 9. Wie trekt aan het touw?
-

N°. 55.*(Zie N°. 51).*

1. De klerk heeft geen brief geschreven.
2. De jager heeft geen

*Zoo doorgaan tot 10.*N°. 56.*Ook zoo doen met N°. 53.*

1. Hij heeft niet met een schaar geknipt.
enz.

N°. 57.*(Zie N°. 54).*

1. Hij heeft niet met een mes gesneden.
enz.

N°. 58.*(Zie N°. 51).*

1. Heeft de klerk een brief geschreven?
Ja, hij heeft er een geschreven.
Nee, hij heeft er geen geschreven.

N°. 59.*(Zie N°. 53).*

1. Heeft hij met een schaar geknipt?
Ja, hij heeft er mee geknipt.
Nee, hij heeft er niet mee geknipt.

N°. 60.

(Zie N°. 54).

1. Heeft hij met een mes gesneden?
Ja, hij heeft er mee gesneden.
Neen, hij heeft er niet mee gesneden.
-

N°. 61.**Nu — zoo even (juist).**

(Zie N°. 51).

1. *Nu* schrijft de klerk geen brief.
Hij heeft er *zoo even* een geschreven.
-

1. Hij klimt in de boom.

2. Hij is in de boom geklommen.

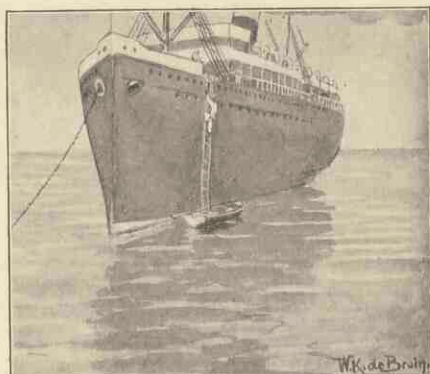
3. Hij valt uit de boom.

4. Hij is uit de boom gevallen.

5. Hij vaart naar de boot.

6. Hij is naar de boot gevaren.

7. De hond zwemt naar de kant.

8. Hij is naar de kant gezwommen.

9. Hij springt in de kali.

10. Hij is in de kali gesprongen.

11. De slang kruipt naar het nest.

12. De slang is in het nest gekropen.

N°. 62.**Is.***Overschrijven, wat er onder de plaatjes staat van 1 tot 12.*N°. 63.

1. Hij *is* niet in de boom geklommen.

*Zoo doorgaan.*N°. 64.

1. *Is* hij in de boom geklommen?

Ja, hij *is* er in geklommen.Nee, hij *is* er niet in geklommen.*Zoo doorgaan.*N°. 65.

1. Ik klim in de boom.

Ik *ben* in de boom geklommen.*Zoo doorgaan met Ik.*N°. 66.*Ook met Je.*

1. Je klimt in de boom.

Je *bent* in de boom geklommen.Je *bent* niet in de boom geklommen.

1. Die man is arm.

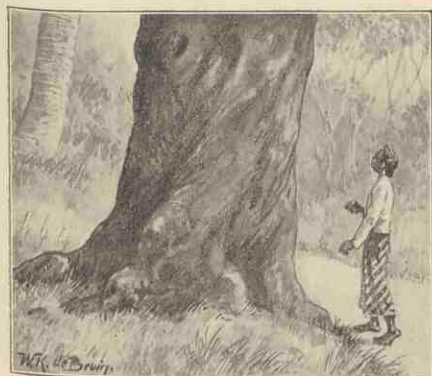
2. Hij is rijk geweest.

3. Die weg is breed.

4. Hij is smal geweest.

5. Die boom is dik.

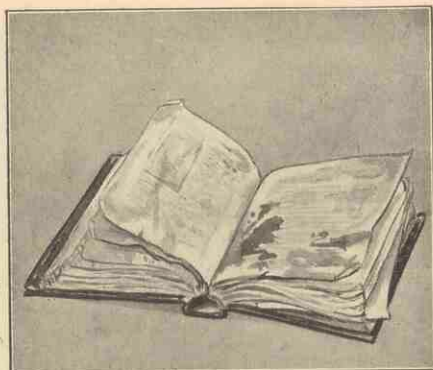
6. Hij is dun geweest.

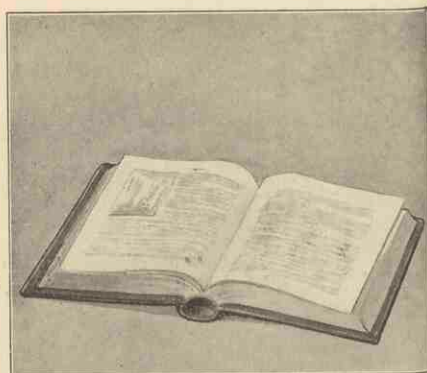
7. Die vrouw is leelijk.

8. Zij is mooi geweest.

9. Dat boek is vuil.

10. Het is schoon geweest.

11. Die jongen is sterk.

12. Hij is zwak geweest.

N°. 67.

Overschrijven, wat onder de plaatjes staat van 1 tot 12.

N°. 68.

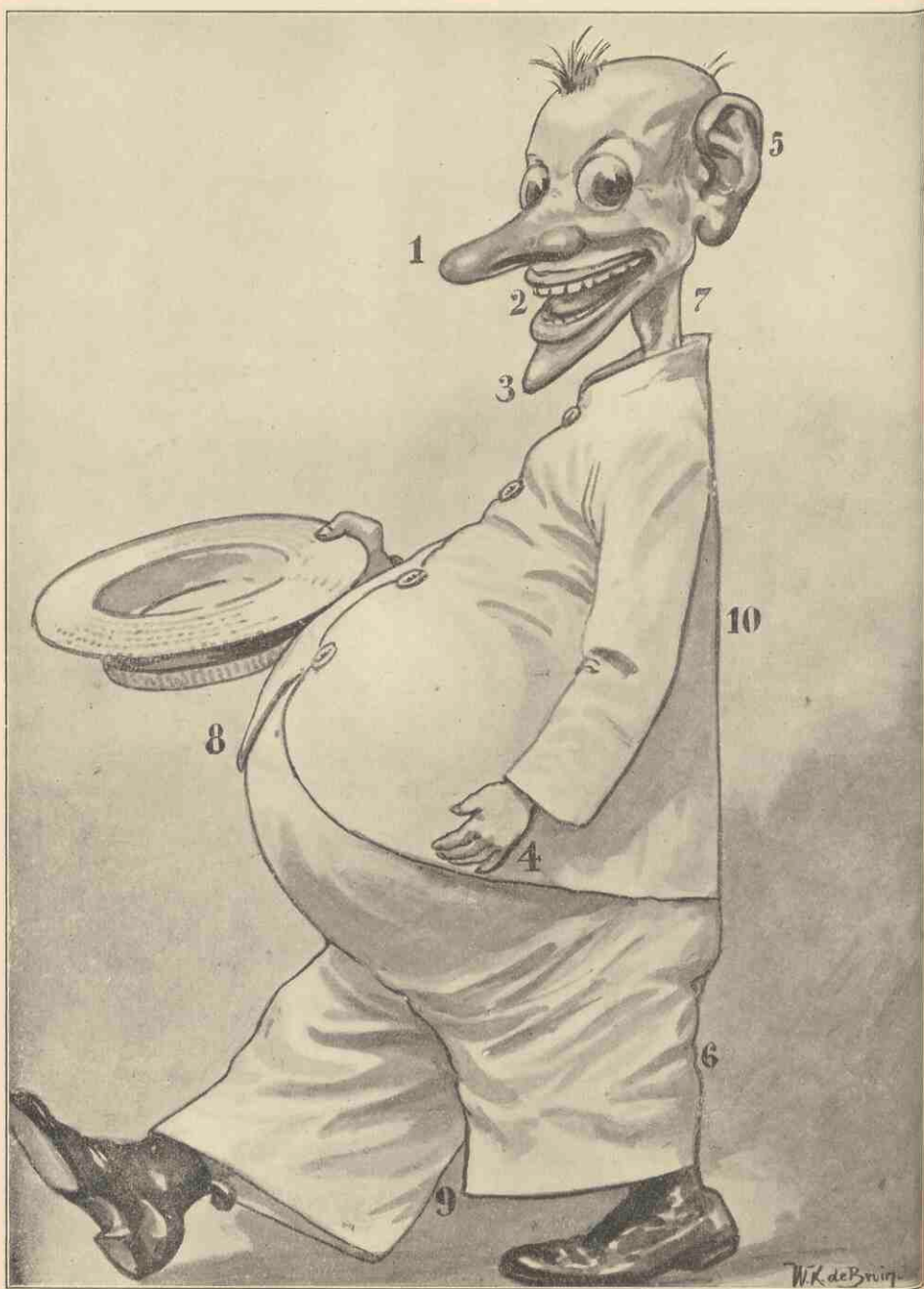
Vul in :

1. Het mes is scherp; het is *geweest.*
2. Dat boek is vuil;
3. Die jongen is groot;
4. Ik ben knap;
5. Ik ben sterk;
6. Papa is oud;
7. De hond is groot;
8. De lei is schoon;
9. Het kind is zoet;
10. De padi is duur;

N°. 69.**Nu — nooit.**

1. *Nu* ben ik knap. Ik ben *nooit* dom geweest.
2. Nu ben ik sterk.
3. Nu ben ik dik.
4. Nu ben ik schoon.

Ook met je en hij.

N°. 70.**Te — Veel te.***Nieuwe woorden :* **neus, mond, kin, oor, hals, buik.**

1. Die neus is *te* lang, *veel* te lang.
 2. Die mond is te groot,
 3. Die kin is te spits,
 4. Die hand is te klein,
 5. Dat oor is te groot,
 6. Dat been is te kort,
 7. Die hals is te dun,
 8. Die buik is te dik,
 9. Die broek is te wijd,
 10. Die rug is te recht,
-

N°. 71.*Ook zoo :*

1. Wat is die neus lang !

*Zoo doorgaan tot 10.*N°. 72.*En nu nog eens zoo :*

1. Wat een lange neus heeft die man !

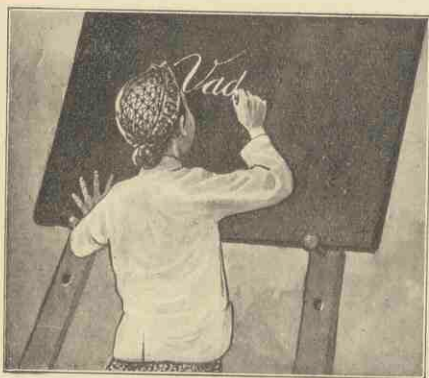
Zoo doorgaan tot 10.

1. Deze jongen loopt hard.

2. Die jongen loopt langzaam.

3. Hij schrijft netjes (mooi).

4. Hij schrijft slordig (leelijk).

5. Deze vlieger staat hoog.

6. Die vlieger staat laag.

7. Hij groet beleefd.

8. Hij groet onbeleefd.

9. Hij slaat hard.

10. Hij slaat zacht.

11. Deze man loopt krom.

12. Die man loopt rechtop.

N°. 73.

1. Deze jongen heeft veel te hard geloopt.
Zoo doorgaan tot 10.
-

N°. 74.

1. Heeft deze jongen te hard geloopt?
Ja, veel te hard. Neen, niet te hard.
 2. Heeft die jongen te langzaam geloopt?
Ja, veel te langzaam.
Weer doorgaan tot 10.
-

N°. 75.

Ook zoo :

1. Wat loopt deze jongen hard !
-

N°. 76.

En nu nog eens zoo :

1. Zie, hoe hard deze jongen loopt !
-

N°. 77.**Hier en daar.**

(Zie plaat N°. 26—30).

Schrijf eens op, wat er onder de plaatjes moet staan.

Hier en daar.

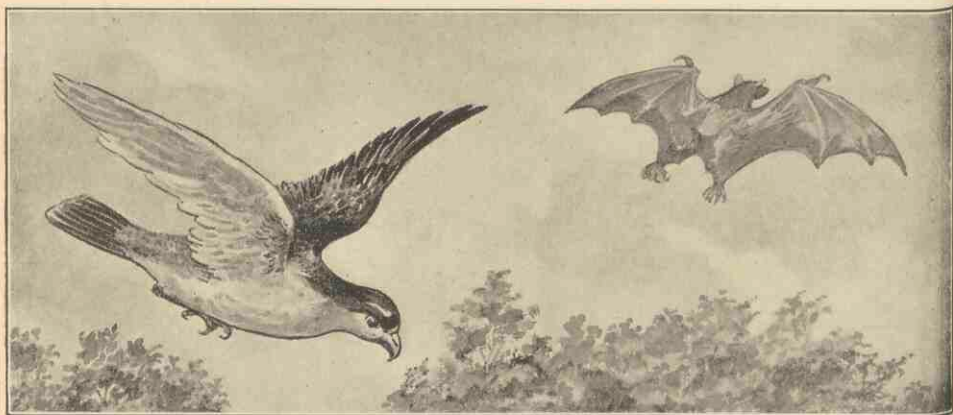
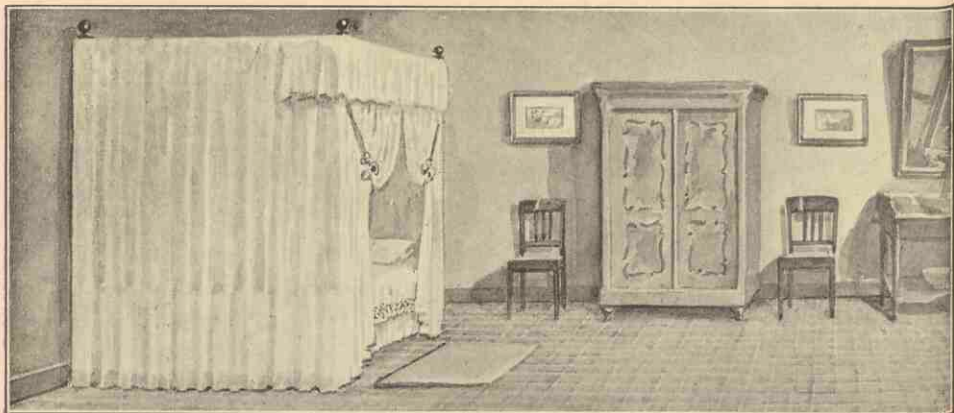
Hier zwemt een eend.

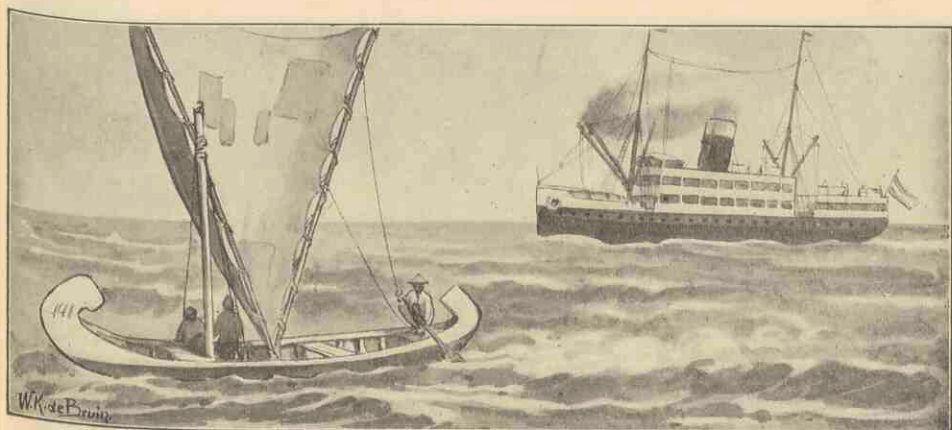
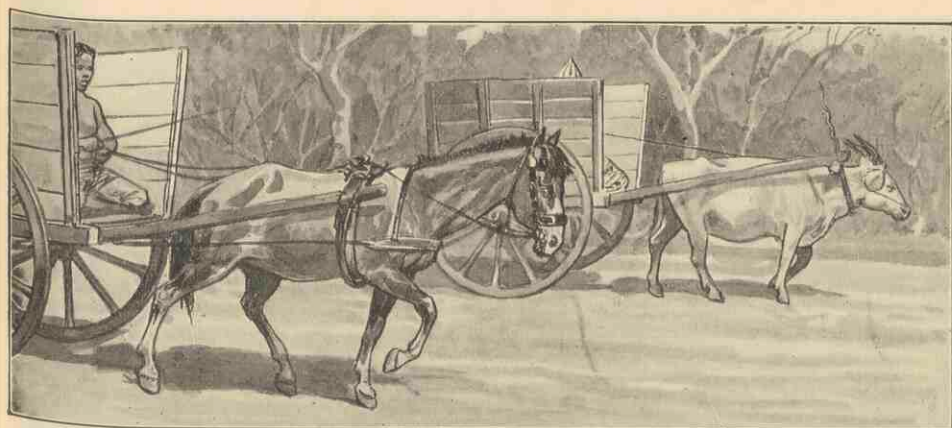
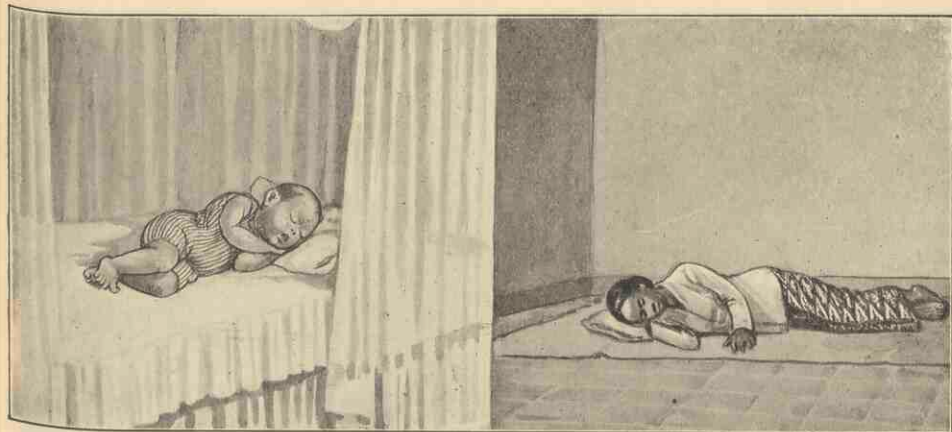

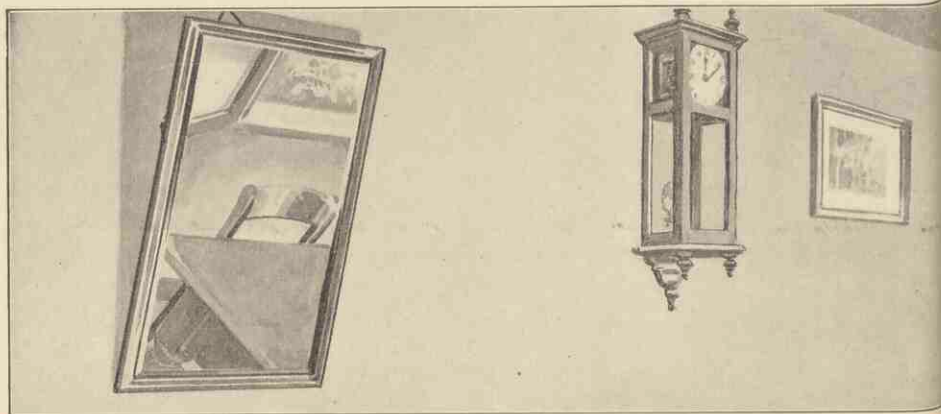
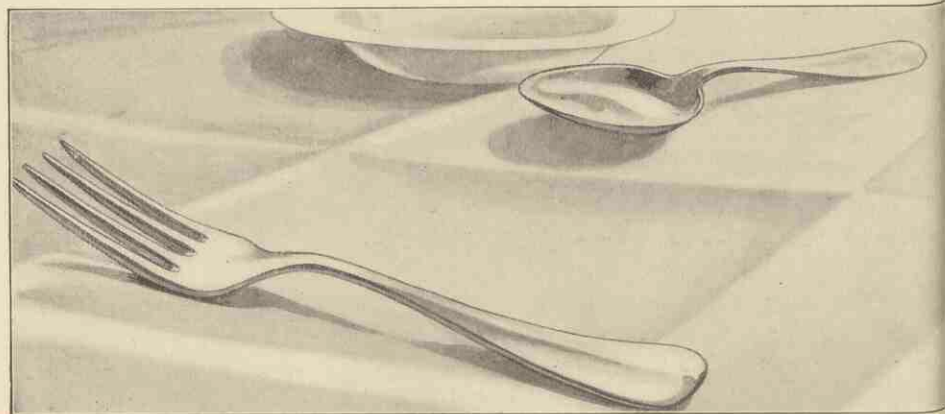
Daar loopt een eend.

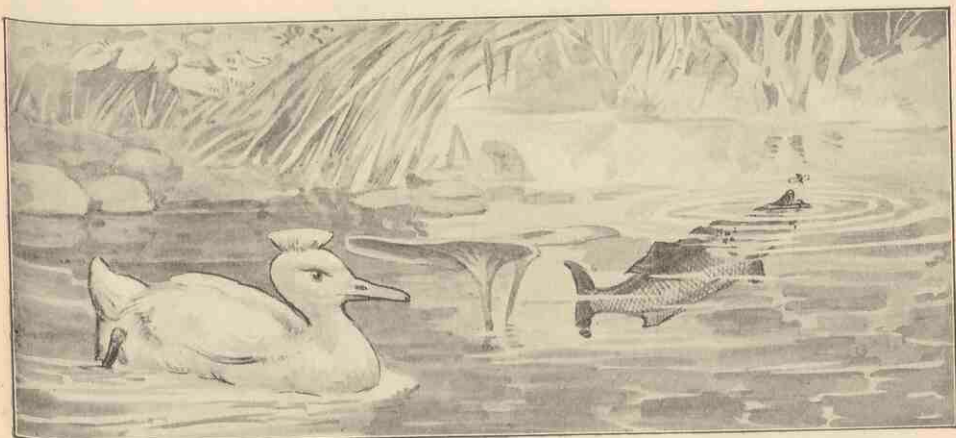

W. K. de Bruijn

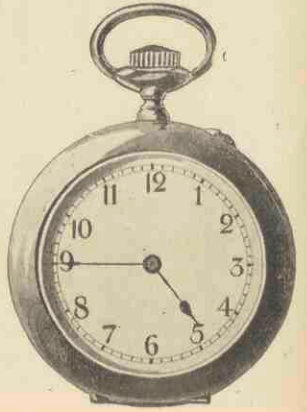
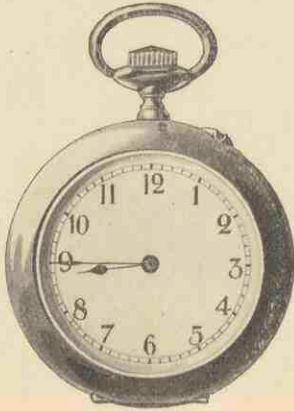
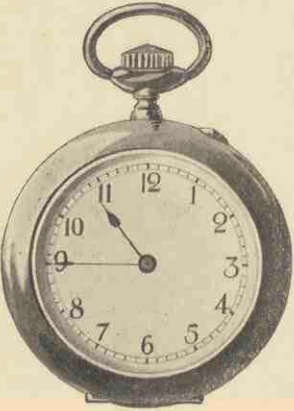
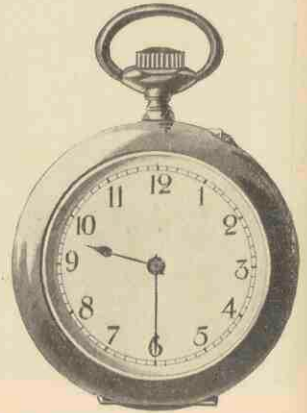
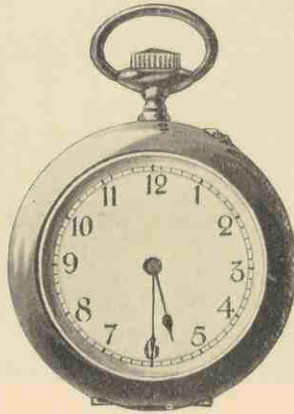
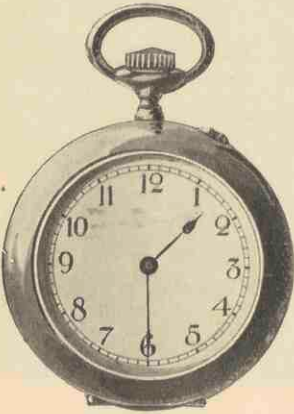
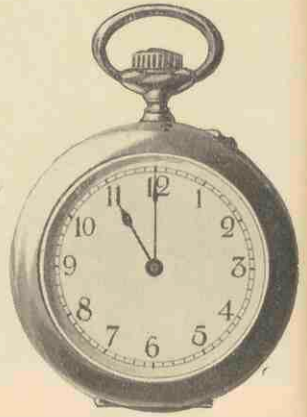
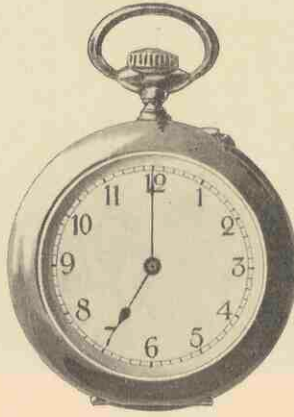

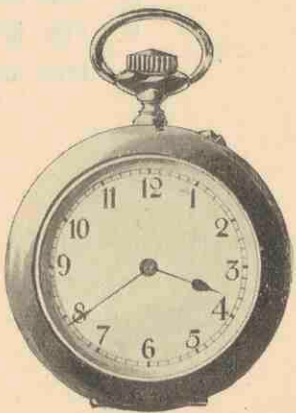
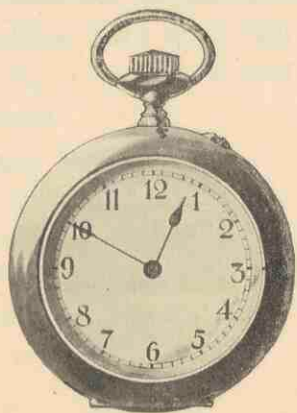
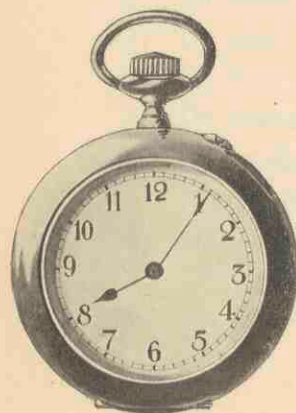
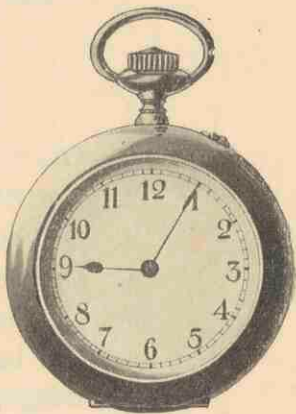
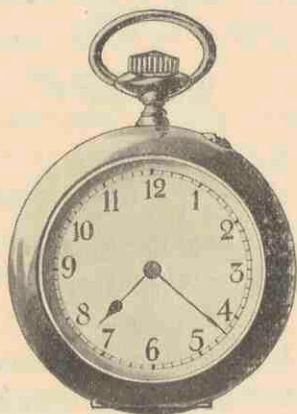
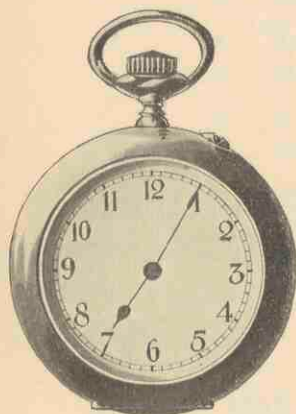
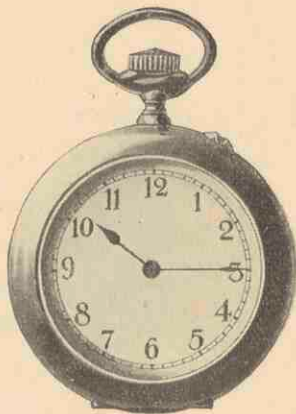
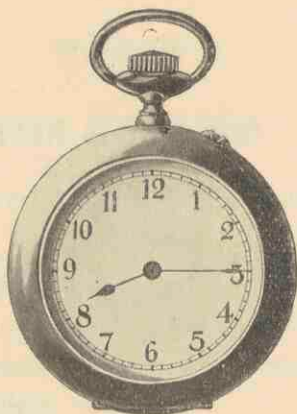
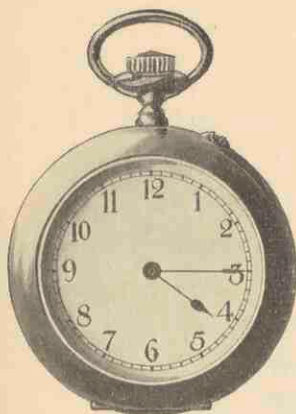

W. de Bruijn.

Hoe laat is het?

Hoe laat is het?

N°. 78.**Hoe laat is het?***(Zie plaat N°. 31—32).**Schrijf het zelf op.*N°. 79.**Wanneer?**

1. Om hoe laat sta je op?
2. Om hoe laat ga je naar de badkamer? (*dadelijk*).
3. Om hoe laat ga je naar school?
4. Om hoe laat begint de school?
5. Om hoe laat ga je naar huis?
6. Om hoe laat ga je naar buiten?
7. Om hoe laat komt de zon op?
8. Om hoe laat gaat de zon onder?
9. Om hoe laat ga je naar bed?
10. Om hoe laat eet je?

N°. 80.**Wanneer ?**

1. Zondag.	5. Donderdag.	's morgens.
2. Maandag.	6. Vrijdag.	's middags.
3. Dinsdag.	7. Zaterdag.	's avonds.
4. Woensdag.		's nachts.
-
1. Wanneer ga je niet naar school?
 2. Wanneer ga je naar de missigit?
 3. Wanneer is het hier passar?
 4. Wanneer slaap je?
 5. Wanneer lees je thuis in je boek?
 6. Wanneer kookt de kokkin?
 7. Wanneer eet je?
 8. Wanneer gaat de zon onder?
 9. Wanneer komt de zon op?
 10. Wanneer zie je een ster?

N°. 81.**Wordt.**

1. De klerk schrijft.	De brief <i>wordt</i> geschreven.
2. De jager schiet:	De vogel
3. De man slaat.	
4. De heer leest.	
5. De man schopt.	
6. De huisjongen vult.	
7. Het meisje plukt.	
8. De heer rookt.	
9. De visscher vangt.	
10. De karbouw trekt.	

Nº. 82.

Wordt.

1.	De baboe draagt.	Het kind <i>wordt</i> gedragen.
2.	De naaister naait.	
3.	De meid strijkt.	
4.	De jongen plukt.	
5.	De meid schilt.	
6.	De kokkin bakt.	
7.	De jongen slijpt.	
8.	De huisjongen veegt.	
9.	De kokkin slacht.	
10.	De kat vangt.	

Nº. 83.

Heeft — Is.

1. De klerk *heeft* geschreven.
De brief *is* geschreven.
2. De jager heeft geschoten.
De vogel is geschoten.

Zoo doorgaan met oef. 81 en 82.

N°. 84.**Moet worden.**

1. Een bot mes *moet* geslepen *worden*.
2. Lang haar moet worden.
3. Lang gras

Zeg het ook eens van:

4. een leege flesch ;
5. een mooie roos ;
6. een vuile jas ;
7. een vuil ei ;
8. een vuile schoen ;
9. een vuile muur ;
10. een vuile vloer ;
11. een rijpe klapper ;
12. een stoute hond ;
13. een doode boom ;
14. een doode slang ;
15. een dood mensch ;
16. een oud huis ;
17. een oude kip ;
18. een luie jongen ;
19. een dolle hond ;
20. een mooi boek.

Nieuwe woorden: weggegooid, gepoetst, gewit, omgehakt, begraven, afgebroken, gestraft, dol.

LESJES OM TE LEZEN EN OVER TE SCHRIJVEN.

N°. 85.**De stoute Karel.**

Karel is stout geweest. Hij heeft baboe met een steen gegoooid. Hij heeft haar aan het hoofd geraakt. Nu krijgt hij straf van zijn mama. Zij slaat hem met de slof voor de broek. Wat huilt hij!

Nieuwe woorden: **steen, geraakt, krijgt, slof, huilt.**

N°. 86.

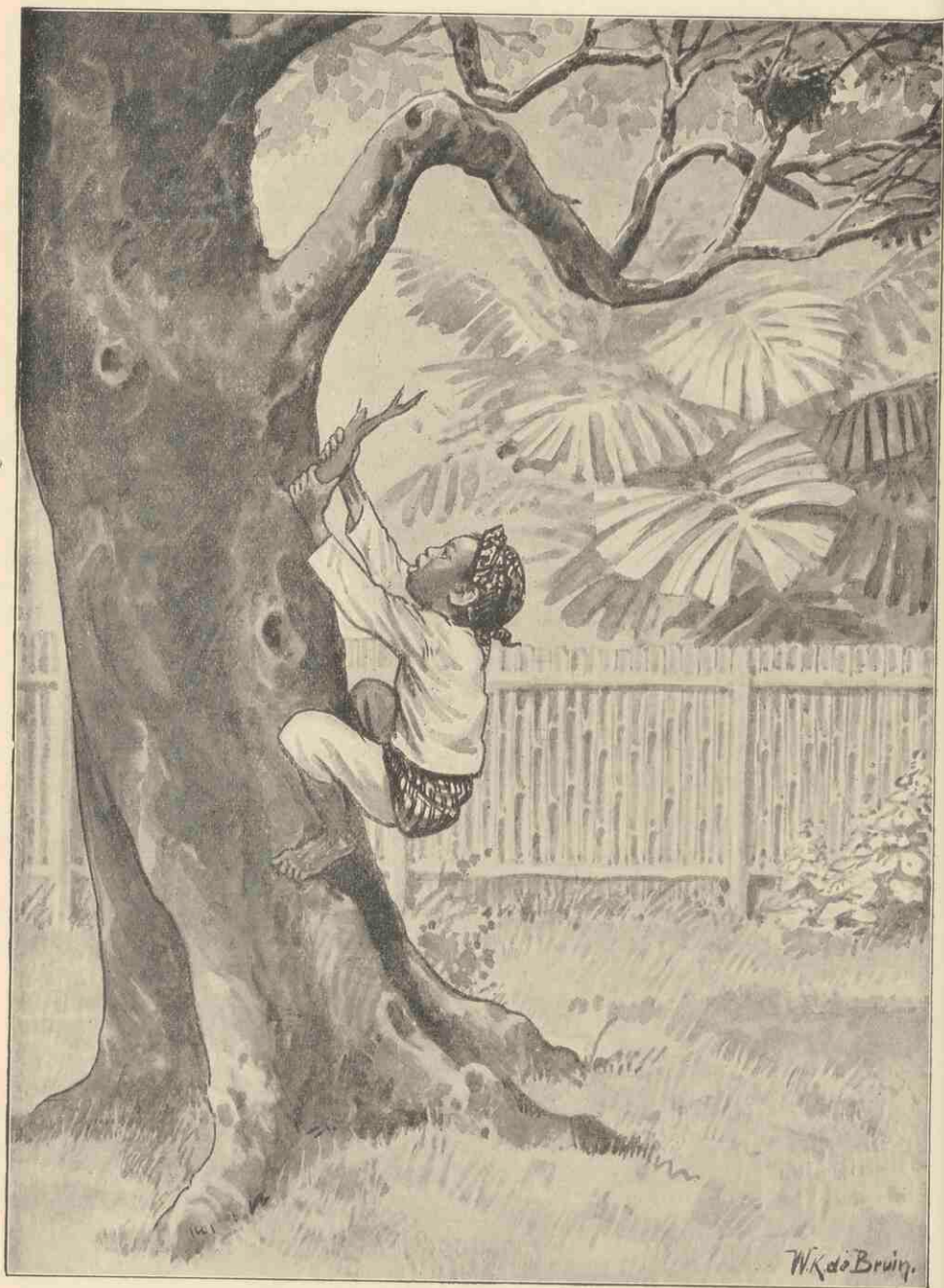
Beantwoord de volgende vragen:

1. Wie krijgt voor zijn broek?
2. Wie is boos op hem?
3. Wat heeft *hij* gedaan?
4. Waar heeft *hij* haar geraakt?
5. Doet *dat* baboe pijn?
6. Wat doet *ze* dan ook erg?

N°. 87.

Nog eens:

1. Wat heeft *Karel* gedaan?
2. Hoe is *dat* van hem?
3. Waar heeft *hij* haar geraakt?
4. Heeft *baboe* veel of weinig pijn?
5. Wat doet *zij* er van?
6. Hoe wordt *zijn* mama op hem?
7. Wat geeft *ze* hem met de slof? (pak....).
8. Waar moet hij *misschien* naar toe? (bed).
9. Is *dat* een goede straf voor hem?

N°. 88.

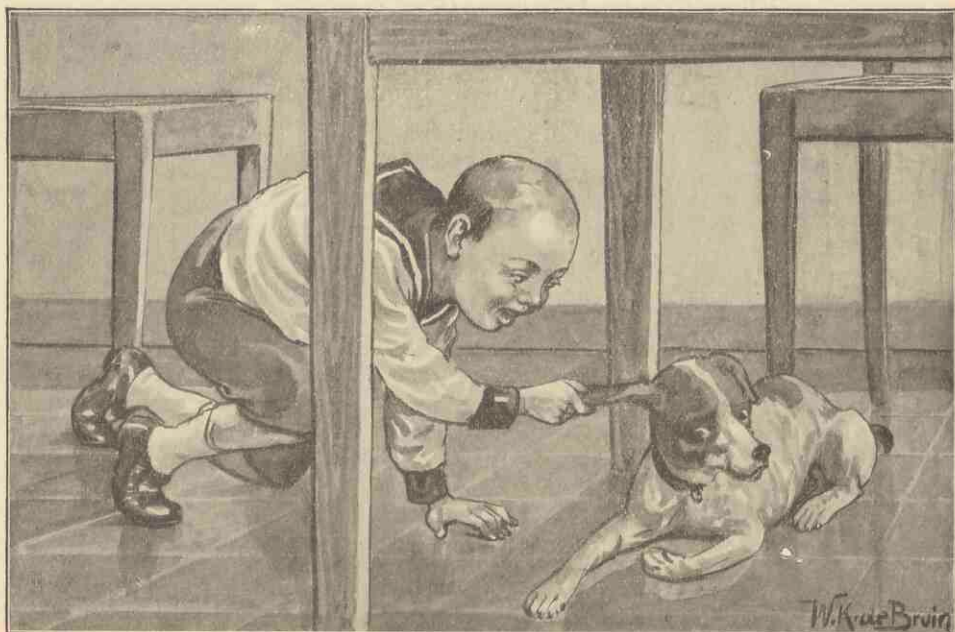
Kromo klimt in de boom. Hij heeft daar een nest gezien. Misschien is er wel een ei in. Ja, de vogel heeft er een ei in gelegd. Dat is voor hem. Hij doet het onder zijn hoofddoek. Langzaam glijdt hij uit de boom.

Nieuwe woorden: **misschien, ei, gelegd, hoofddoek, glijdt.**

N°. 89.

Beantwoord de volgende vragen:

1. Wie is *die* kleine jongen?
 2. Wat heeft hij *boven* in de boom gezien?
 3. Wat zit *er* misschien in?
 4. Wat doet hij *nu*?
 5. Is hij *gauw* bij het nest?
 6. Wat ziet *hij* er in?
 7. Wie heeft *dat* daarin gelegd?
 8. Waar laat *hij* het ei?
 9. Waarom doet hij dat? (*Anders misschien*).
 10. En wil hij *dat* graag?
-

N°. 90.

Het meisje zit aan de tafel. Zij eet lekkere rijst. Die heeft de huisjongen op haar bord geschept. Wat eet zij lekker! Eet niet te veel, kleine meid! Anders word je ziek.

Nieuwe woorden: rijst, word.

N°. 91.

Beantwoord de volgende vragen:

1. Hoe laat is *het*? (1 uur).
 2. Waar komt *dat* meisje vandaan? (school).
 3. Wat heeft *ze*? (honger).
 4. Wat eet ze *dan* dadelijk? (wat rijst).
 5. Wie heeft *die* op haar bord geschept?
 6. Hoe smaakt *het* haar?
 7. Wat staat *voor* haar?
 8. Wanneer drinkt zij er van? (*Na* het eten).
 9. En wat eet zij dan *ook* nog?
-

N°. 92.

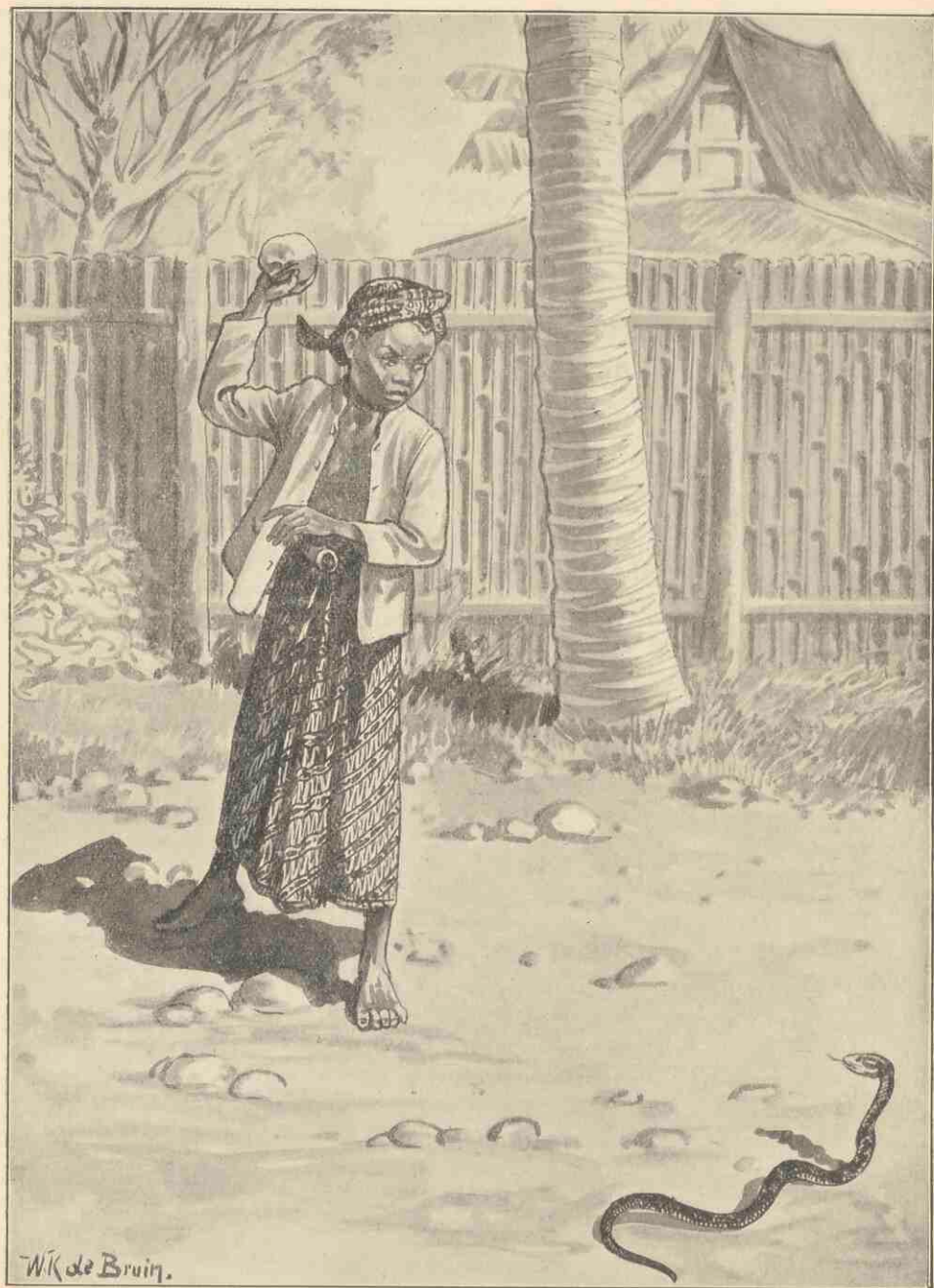
De hond ligt onder de tafel. Dat ziet de kleine Kees. Hij kruipt onder de tafel. Hij trekt de hond aan het oor. Dat vindt Fik niet plezierig. Hij loopt hard naar buiten. Nu wordt hij niet meer geplaagd.

Nieuwe woorden: plezierig, buiten.

N°. 93.

Beantwoord de volgende vragen:

1. Wie is *dat* stoute ventje?
2. Waar kruipt *hij* onder?
3. Wie ligt *daar*?
4. Wat doet *hij* hem?
5. Doet hem *dat* pijn of niet?
6. *Maar* hoe vindt hij het *toch* niet?
7. Wat doet hij *daarom*?
8. Door wie wordt hij *nu* niet meer geplaagd?

Nº. 94.

Er kruipt een slang op het erf. Voor een slang ben ik bang. Vroeger heeft een slang mij gebeten. Toen ben ik lang ziek geweest. Ik gooi die slang dood met een groote steen.

Nieuwe woorden : **bang, vroeger, gebeten, dood.**

Nº. 95.

Beantwoord de volgende vragen :

1. Wat ziet *Parto* op de weg?
2. Wat neemt *hij* van de grond op en wat doet hij er mee?
3. Raakt *hij* ze dadelijk?
4. Hoeveel keer heeft hij *wel* gegooid?
5. Wat neemt hij *elke* keer weer op? (andere steen).
6. Waar raakt hij ze *eindelijk*? (kop).
7. Hoe is de slang *dadelijk*?
8. Wat heeft ze *gelukkig* niemand gedaan?

N°. 96.

Wie is dat? Wel, dat is de kleermaker. Hij maakt een jas voor mijn papa. Eén jas heeft hij al klaar. Nu maakt hij nog een andere. Hij naait op een machine. Soms gebruikt hij een naald.

Nieuwe woorden : **kleermaker, maakt, al, klaar, andere, machine, soms, gebruikt.**

N°. 97.

Beantwoord de volgende vragen :

1. Wie is *dat*?
2. Waar zit *hij*? (achtergalerij — matje).
3. Wat maakt *hij*?
4. Hoeveel heeft hij er al klaar?
5. Waar heeft hij *die* gehangen?
6. Waar is hij *nu* mee bezig? (andere).
7. Om hoe laat gaat hij naar huis?
8. Wat heeft hij *dan* verdiend?
9. Is *dat* veel of weinig?
10. Wanneer komt hij terug?

W. H. B. 17.

N°. 98.

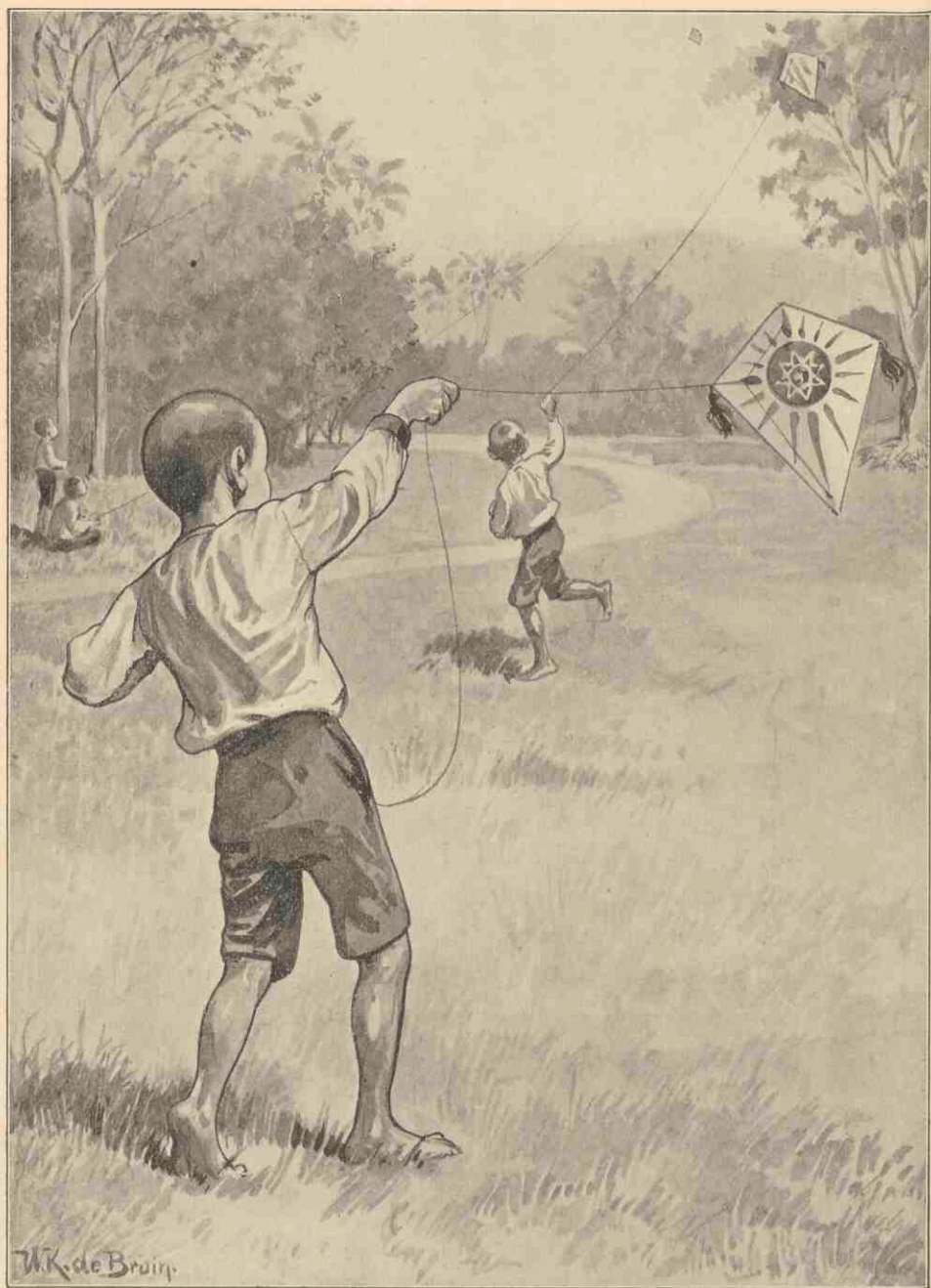
Hong is ziek. Hij heeft buikpijn. Hij heeft te veel roedjak gegeten. Hoor, hoe hij kermt van pijn! Zijn papa heeft de dokter geroepen. Die komt straks. Hij geeft hem obat. Misschien is de pijn dan gauw over.

Nieuwe woorden: **buikpijn, kermt, pijn, straks, over.**

N°. 99.

Beantwoord de volgende vragen:

1. Wie is *dat* zieke jongetje?
2. Wat doet *hij* van pijn?
3. Waar heeft *hij* pijn?
4. Wat heeft *hij* gedaan?
5. Waar ligt hij *nu* op?
6. Wie komt *dadelijk*?
7. Door wie is *die* geroepen?
8. Wat geeft de dokter hem *dan*?
9. Hoe is *de* pijn dan gauw? (voorbij).

N°. 100.

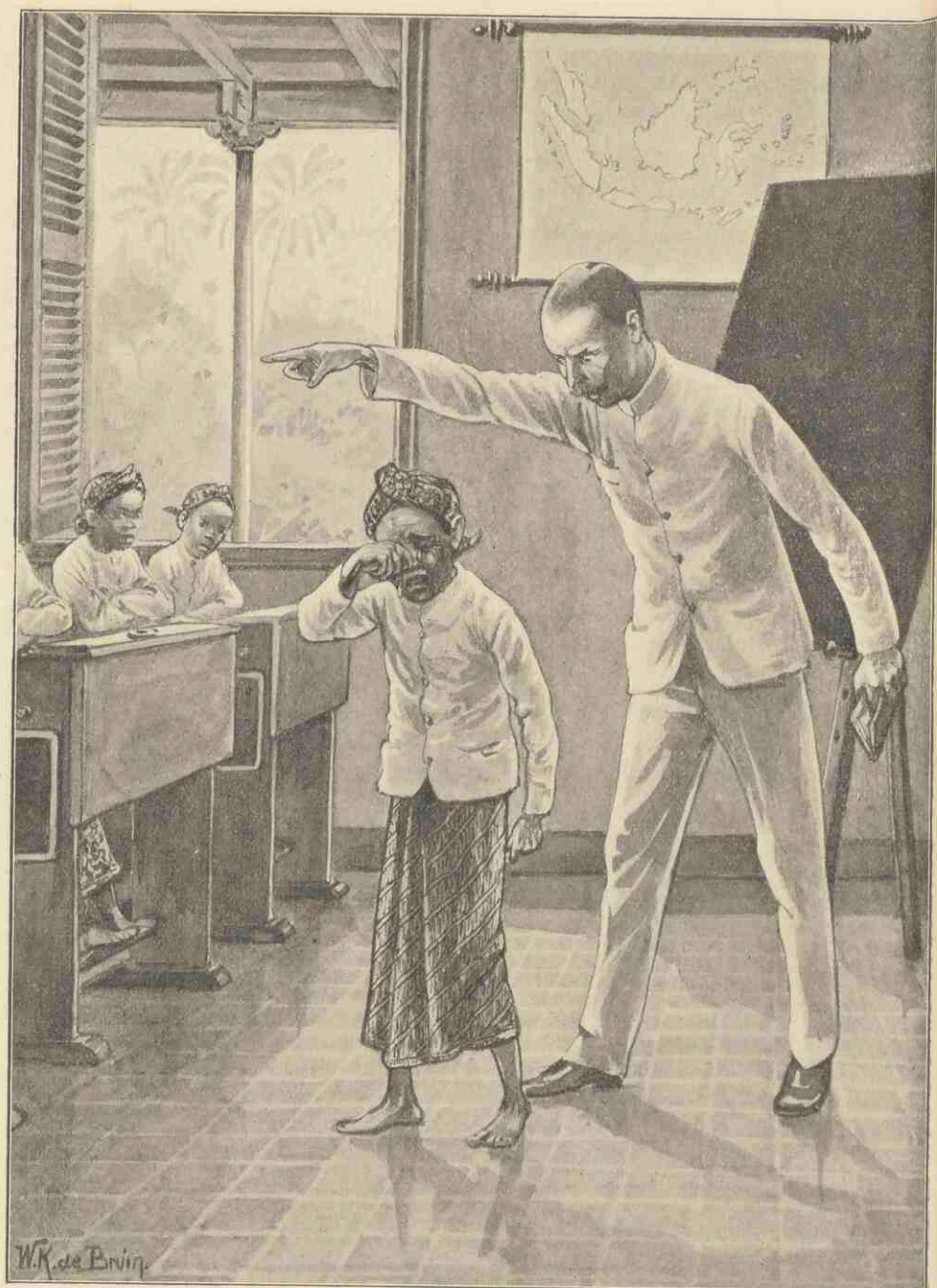
Wat doet Herman daar? Hij speelt met zijn vlieger. Wat een mooie vlieger is dat! Wie heeft die voor hem gemaakt? Ketjil, de huisjongen. Wat kan hij dat mooi! Wat staat die vlieger laag! Er is geen wind. Ik maak ook een vlieger. Ik koop veel touw. Dan gaat mijn vlieger hoog in de lucht.

Nieuwe woorden: **wind, lucht.**

N°. 101.

Beantwoord de volgende vragen:

1. Waar speelt *Herman* mee?
2. Waar doet hij *dat*? (aloon-aloon).
3. Hoe staat *zijn* vlieger?
4. Wat heeft *hij* dan ook, veel of weinig touw?
5. Waar heeft hij *dat* touw op? (groote klos).
6. Wie heeft die vlieger voor hem gemaakt?
7. Waar heeft hij *het* papier er voor gekocht?
8. En *de* bamboe? (zelf gesneden).
9. Is *hij* dus een knappe of een domme huisjongen?
10. Heeft jouw huisjongen ook wel eens een vlieger voor je gemaakt?
11. Kan *die* het ook zoo goed als Ketjil?

N°. 102.

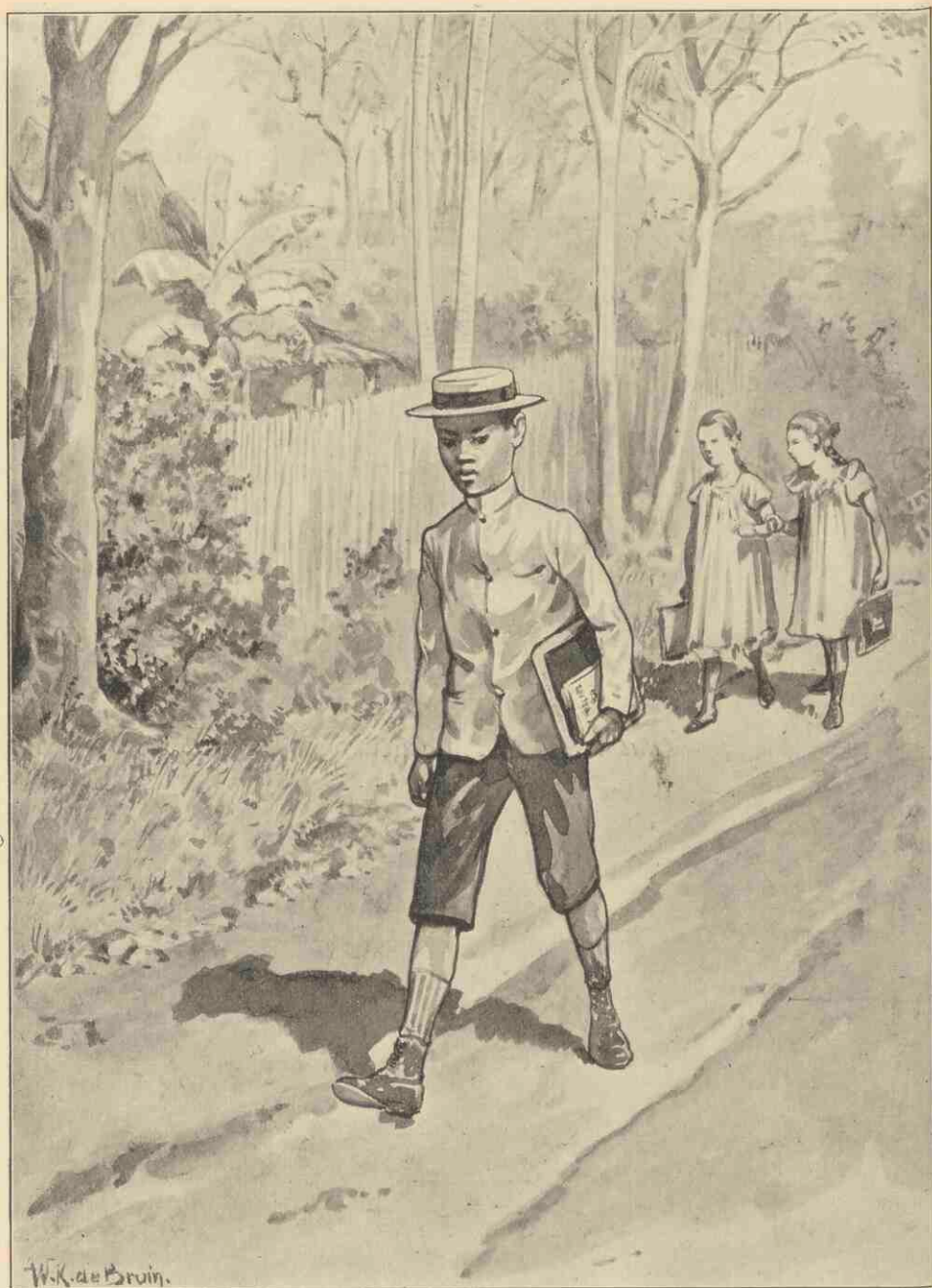
Karto wordt door de onderwijzer geroepen. Waarom, denk je? Wel, hij heeft een jongen geslagen. Dat mag niet. Karto is bang voor de onderwijzer. Zie, wat huilt hij! Ja, Karto is erg stout geweest. Gauw naar je plaats! Vecht nooit meer!

Nieuwe woorden: **waarom, mag, erg, plaats, nooit meer.**

N°. 103.

Beantwoord de volgende vragen:

1. Wat heeft *dat* kleine kereltje gedaan?
 2. Mag *dat* wel?
 3. Maar hoe is hij *zeke*r op hem geweest? (boos).
 4. En wat heeft hij hem *toen* gedaan?
 5. Wat wordt hij *nu* gedaan? (voor de klas).
 6. Hoe ziet *zijn* onderwijzer hem aan?
 7. Wat doet Karto *daarom*?
 8. Waar stuurt *hij* hem heen?
 9. Wat zegt *hij* hem? (erg ondeugend).
-

N°. 104.

Wie is dat? Dat is Hiep Hap Ho. Waar gaat hij heen? Wel, naar de school. Hij heeft een lei en een boek onder de arm. Wat voor een boek is dat? Een Hollandsch boek. Daar leest hij in. Hij leest al goed. Hij begrijpt het Hollandsch ook al een beetje.

Nieuwe woorden: **arm, Hollandsch, begrijpt, een beetje.**

N°. 105.

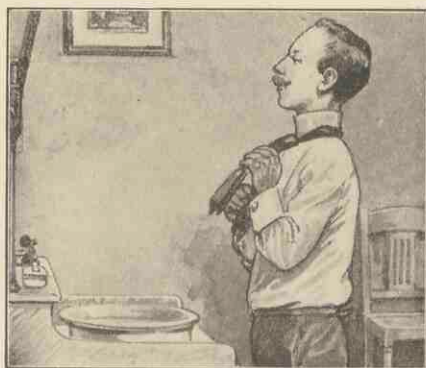
Beantwoord de volgende vragen:

1. Hoe heet *die* jongen?
2. Is *het* een Hollandsche of een Chineesche jongen?
3. Waar is *hij* naar toe geweest?
4. Waar gaat *hij* mee naar huis? (lei — boek).
5. Waar heeft hij *die*?
6. Wat heeft hij *op* school gedaan?
7. Wat leert hij *daar*? (van alles).
8. Wat kent hij *ook* al een beetje?
9. Leert hij *dat* ook op school?

Zich.

1. Hij wast zich.

2. Hij heeft zich gewasschen.

3. Zij kamt zich.

4. Zij heeft zich gekamd.

5. Hij snijdt zich.

6. Hij heeft zich gesneden.

7. Hij scheert zich.

8. Hij heeft zich geschoren.

9. Zij kleedt zich.

10. Zij heeft zich gekleed.

11. Hij siramt (baadt) zich.

12. Hij heeft zich gebaad.

N°. 106.*Overschrijven, wat er onder de plaatjes staat.*N°. 107.

1. Ik wasch *mij*. Ik heb mij gewasschen.

N°. 108.

1. Ik wasch mij niet. Ik heb mij niet gewasschen.

N°. 109.

1. Jij wascht *je*. Jij hebt je gewasschen.

N°. 110.

1. Jij wascht je niet. Jij hebt je niet gewasschen.

N°. 111.

1. Heb je je gewasschen?

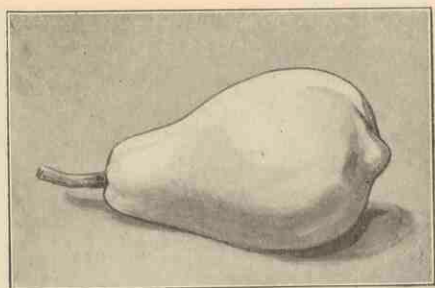
N°. 112.**Vragen.**

1. Waarmee wascht hij zich?
2. Waarmee snijdt hij zich?
3. Waarmee scheert hij zich?
4. Waarin baadt hij zich?
5. Waar siramt hij zich?
6. Waar kleedt hij zich?

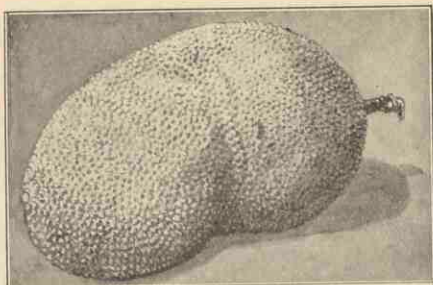
Ook:

1. Hij heeft zich met zeep gewasschen.

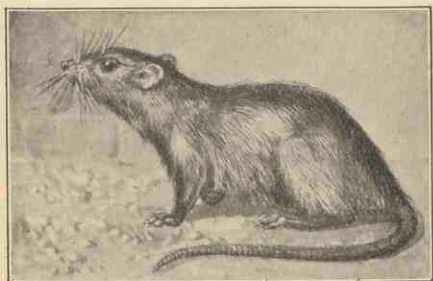
Nieuwe woorden: zeep, scheermes, put.

1. Een papaja is groot.

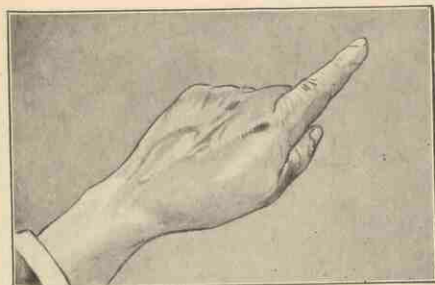
2. Een nangka is *groot*er.

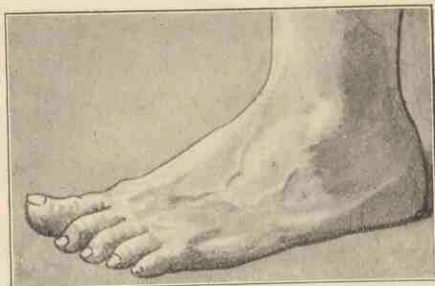
3. Een rat is klein.

4. Een muis is kleiner.

5. Een vinger is kort.

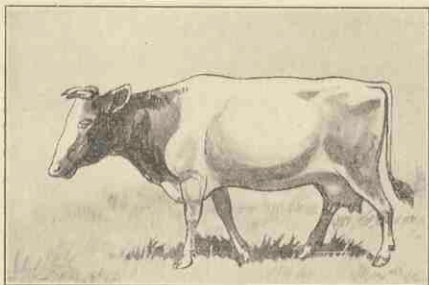
6. Een teen is korter.

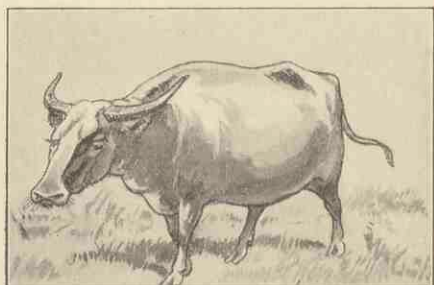
7. Een waringin is hoog.

8. Een klapperboom is hooger.

9. Een koe is dik.

10. Een karbouw is dikker.

11. Deze broek is wijd.

12. Die broek is wijder.

13. Deze man is leelijk.

14. Die man is leelijker.

15. Deze neus is lang.

16. Die neus is langer.

N°. 113.

1. Een nangka is *grooter* dan een papaja.
2. Een muis

N°. 114.

1. Een papaja is kleiner dan een nangka.
2. Een rijksdaalder is grooter
3. Een heuvel is lager
4. Een scheermes is scherper
5. Een karbouw is sterker
6. Een haar is dunner
7. Een prauw is kleiner
8. IJzer is zwaarder
9. Goud is duurder
10. Een sawoe is lekkerder
11. Een teen is korter
12. Een djerboek is sappiger

Nieuwe woorden: **heuvel, berg, draad, ijzer, blik, goud, zilver; laag — lager; zwaar — zwaarder; duur — duurder; lekker — lekkerder; sappig — sappiger.**

N°. 115.**Niet zoo groot als.**

Een papaja is *niet zoo groot als* een nangka.

Zeg het ook van:

1. pisang — sappig;	7. pennemes — scherp;
2. vinger — kort;	8. draad — dun;
3. pisang — lekker;	9. melk — zoet;
4. zilver — duur;	10. waringin — hoög;
5. boot — klein;	11. steen — zwaar;
6. koe — sterk;	12. berg — laag.

Nieuwe woorden: **melk, stroop.**

Net zoo groot.

Grooter.

N°. 116.

Dirk is *net zoo groot (even groot) als* Jan.
 Jan is *kleiner dan* Mina.

1. Dirk is net zoo groot als Jan.
2. Dit water is net zoo koud als ijs.
3. Dit mes — scherp — scheermes.
4. Stroop — zoet — suiker.
5. Deze vogel — groot — kip.
6. Deze draad — dun — haar.
7. Deze man — sterk — paard.
8. Thee — lekker — koffie.
9. Die jongen — dom — karbouw.
10. Die kist — zwaar — lood.

Nieuwe woorden: **water, ijs, suiker, lood, thee, koffie.**

1. Deze jongen loopt hard.

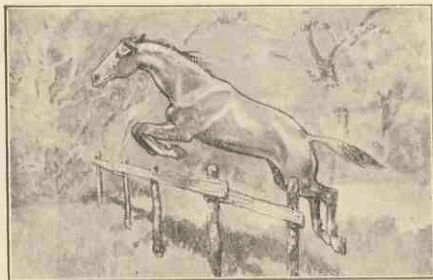
2. Die jongen loopt harder.

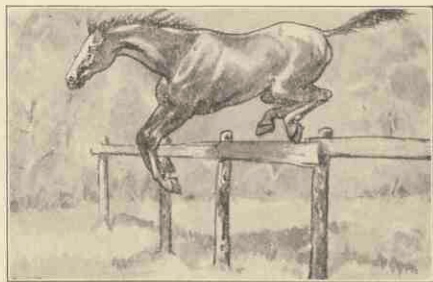
3. Dit meisje schrijft mooi.

4. Dat meisje schrijft mooier.

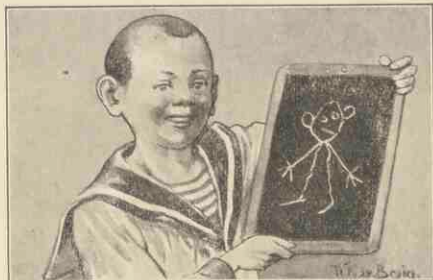
5. Dit paard springt hoog.

6. Dat paard springt hoger.

7. Deze jongen teekent leelijk.

8. Die jongen teekent leelijker.

9. Deze heer groet beleefd.

10. Die heer groet beleefder.

11. Deze vrouw loopt krom.

12. Die vrouw loopt krommer.

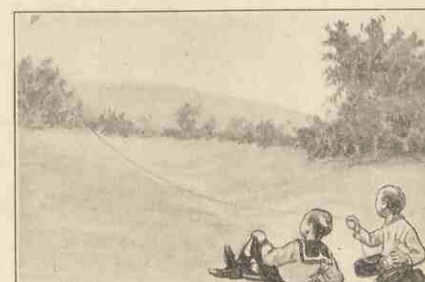
13. Het paard loopt vlug.

14. De hond loopt vlugger.

15. Deze vlieger staat hoog.

16. Die vlieger staat hooger.

Nº. 117.

Overschrijven, wat er onder de plaatjes staat.

Nº. 118.

1. Deze jongen heeft *harder* geloopt dan die.
2. Dit meisje heeft mooier geschreven dan dat.

Zoo doorgaan.

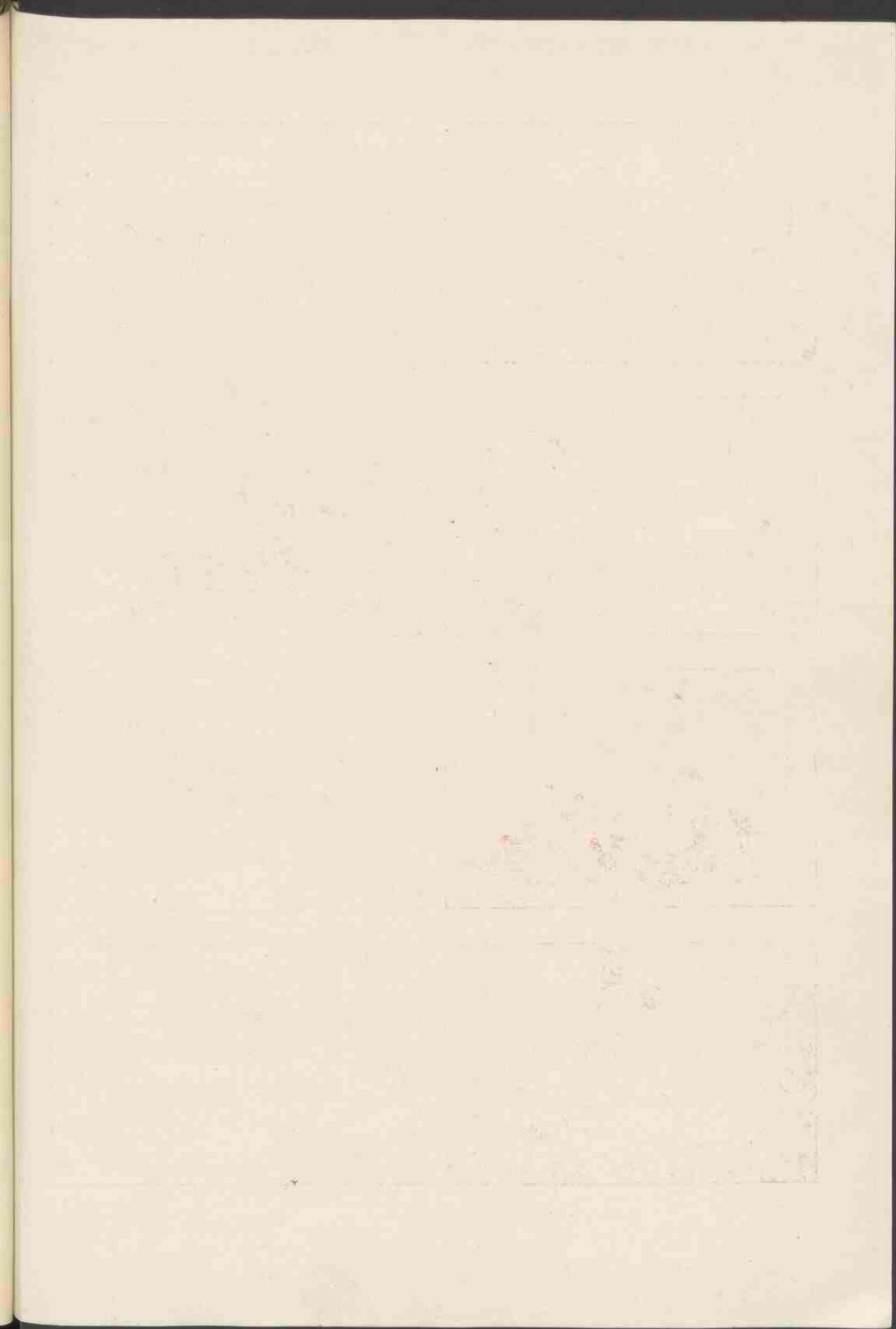
Nº. 119.

(Zoek het plaatje op, dat staat bij Nº. 70).

Teeken niet zoo leelijk, Tisno!

1. Maak die neus wat *korter*.
2. Maak die mond wat

Zoo doorgaan tot 10.

N°. 120.**Welke kleur ?**

1. Gras is	7. Een Javaan is
2. Bier is.	8. Bloed is
3. Melk is	9. Een blad is
4. Inkt is.	10. Een wimpel is
5. Lombok is	11. Mijn haar is
6. Kalk is	12. Een vlag is

Nieuwe woorden : **bier, kalk, bloed, wimpel, vlag.**

N°. 121.**Word — Wordt.**

1. Het blad is groen, maar het *wordt* geel.
2. Het water is koud, maar het *wordt*
3. Nu is hij dom, maar hij *wordt*
4. Het haar is zwart, maar het *wordt*
5. Nu ben ik dom, maar ik *word*
6. Nu is zij leelijk, maar zij *wordt*
7. Die jas is vuil, maar zij *wordt*
8. De padi is duur, maar zij *wordt*
9. Nu ben ik jong, maar ik *word*
10. Nu is de weg smal, maar hij *wordt*
11. Nu is hij mager, maar hij *wordt*
12. Nu is het mes bot, maar het *wordt*

N°. 122.**Geweest — Geworden.**

1. Het blad is groen *geweest*.
Het blad is geel *geworden*.
2. Het water is koud *geweest*.
Het water is warm *geworden*.

*Zoo doorgaan tot 12.*N°. 123.

1. Is het blad groen *geweest*?
Is het blad geel *geworden*?

*Zoo doorgaan.*N°. 124.

1. Een groen blad wordt geel.
2. Een jonge man wordt
3. Koud water wordt
4. Zwart haar wordt
5. Een dom kind wordt
6. Een dunne boom wordt
7. Een lange sigaar wordt
8. Een scherp mes wordt
9. Een mager varken wordt
10. Een schoone jas wordt
11. Een versch ei wordt
12. Een nieuwe lei wordt

Eenvoudige samengestelde zinnen.N°. 125.**Ik zeg.***(Zie N°. 121).*

1. *Ik zeg*, dat het blad groen is.
2. *Ik zeg*, dat het water koud is.

N°. 126.**Ik zie.***Ik zie*, dat het glas leeg is.*Zoo doorgaan met:*

1. broek — te wijd;	6. weg — recht;	11. heer — rijk;
2. neus — te lang;	7. boek — vuil;	12. griffel — dun;
3. mes — te scherp;	8. boom — dik;	13. paard — vet;
4. hond — leelijk;	9. jas — oud;	14. touw — dik;
5. boom — hoog;	10. man — arm;	15. blad — groen

N°. 127.**Ik zie.***Ik zie*, dat de jongen hard loopt.*Op deze manier doen met:*

1. De heer groet beleefd.
2. De vlieger staat hoog.
3. De trein loopt hard.
4. De slang kruipt langzaam.
5. Het meisje springt hoog.
6. De jongen schrijft slordig.
7. De vogel vliegt hoog.
8. De vrouw loopt krom.
9. Het meisje teekent leelijk.
10. Het paard loopt vlug.

N°. 128.

- 1 Ik zie, dat het glas niet leeg is.

Zoo doorgaan met oef. 126.

N°. 129.

2. Ik heb gezien, dat de heer niet beleefd heeft gegroet.

Zoo doorgaan met oef. 127.

N°. 130.

1. Ik vraag, of het blad groen is.

Zie oef. 121 en 126.

N°. 131.

1. Ik vraag, of de heer beleefd groet.

Zie oef. 127.

N°. 132.

1. Ik vraag, of de heer beleefd heeft gegroet. (*)
-

(*) De onderwijzer make verder zelf de noodige variaties.

Allerlei vragen.

N°. 133.

1. Wat doet *de* kleermaker met een schaar?
2. Aan wie heb je een brief geschreven? Ik.
3. Waaruit heb je water gedronken? Ik
4. Waarmee snijdt *de* grasman gras?
5. Heeft de huisjongen de vloer al geveegd? Neen, . . .
6. Heb je een lei of heb je er geen? Neen,
7. Ben je stout geweest? Neen,
8. Heeft de jager een vogel geschoten? Neen,
9. Is die steen zwaar? Neen,
10. Heb je de baboe geroepen? Neen,

N°. 134.

1. Waar is *de* dief achter gekropen?
 2. Is de jongen uit de boom gevallen? Neen,
 3. Wat voor een boek is *dit*, een dik of een dun?
 4. Is dat jouw griffel? Ja,
 5. Waarin doet *de* grasman het gras?
 6. Wat is *er* in de gendie?
 7. Wat staat *in* de school voor de klas?
 8. Welke lei is van jou, *die* groote of die kleine?
 9. Wat is goedkooper, goud of *silver*?
 10. Wie zijn boek is *dit*?
-

N°. 135.

1. In wat voor een huis woont *de* resident?
 2. Heb je al gegeten? Ja,
 3. Ben je bang geworden voor die leelijke man? Neen, . . .
 4. Wat heeft *de* meid gestreken?
 5. Waarmee heeft *de* koetsier het paard geslagen?
 6. Ben je ziek geweest? Neen,
 7. Hoe schrijft *de* onderwijzer op het bord?
 8. Heb je je les al gelezen? Neen,
 9. Is *zijn* broek te lang of te kort?
 10. Hoe heeft *de* klerk de brief geschreven?
-

N°. 136.

1. Wat is grooter, *een* papaja of een nangka?
 2. Door wie wordt *de* hond geslagen?
 3. Door wie is *de* mandibak gevuld?
 4. Waar heeft *de* man zich gebaad?
 5. Heb je je al gewasschen? Ja, ik
 6. Wat is scherper dan een mes?
 7. Wat is dunner, *een* haar of een draad?
 8. Hoe is je bloed?
 9. Wat heb je mij gevraagd? (netjes — schrijf). Ik . . .
 10. Heeft hij netjes geschreven? Neen,
-

N°. 137.

1. Waar is *de* huisjongen naar toe geweest? (toko).
2. Waar is *de* jongen in geklommen? (boom).
3. Wat heeft *hij* er uit gehaald? (nest).
4. Wat heeft *de* vogel in het nest gelegd? (ei).
5. Hoe is de jongen uit de boom gegleden? (*Langzaam*).
6. Waar is *de* slang in gekropen? (grond).
7. Wat is *er* op de flesch?
8. Waar heeft *de* meid je baadje gewasschen? (put).
9. Hoe heb je gegeten? (lekker).
10. Heb je je met een speld geprikt? Neen,

N°. 138.

1. Wat doet *de* naaister met een naald?
2. Is Tisno niet stout geweest? Neen,
3. Wat doe je met een ladder?
4. Waar eet je van?
5. Waar eet je mee?
6. Wat rijdt *er* over de brug? (kar).
7. Is *er* een leuning aan die brug, ja of neen?
8. Is die naald van haar? Neen,
9. Is *zijn* hoed grooter dan de mijne?
10. Wat vaart vlugger, een boot of een prauw?

N°. 139.

1. Wat is duurder, *een* ring van goud of van zilver?
 2. Wat is goedkooper, *een* witte jas of een zwarte jas?
 3. Welke vlieger staat hooger, die van Ketjil of die van Kromo?
 4. Wie heeft die jongen geslagen?
 5. Is je vader ook klein geweest?
 6. Wie is ouder, je papa of je mama?
 7. Waar heeft *de* huisjongen mijn lepel gelegd?
 8. Is *deze* vork de mijne of de uwe?
 9. Welke fiets is duurder, de zijne of de hare?
 10. Waar heeft *de* kip een ei gelegd?
-

N°. 140.

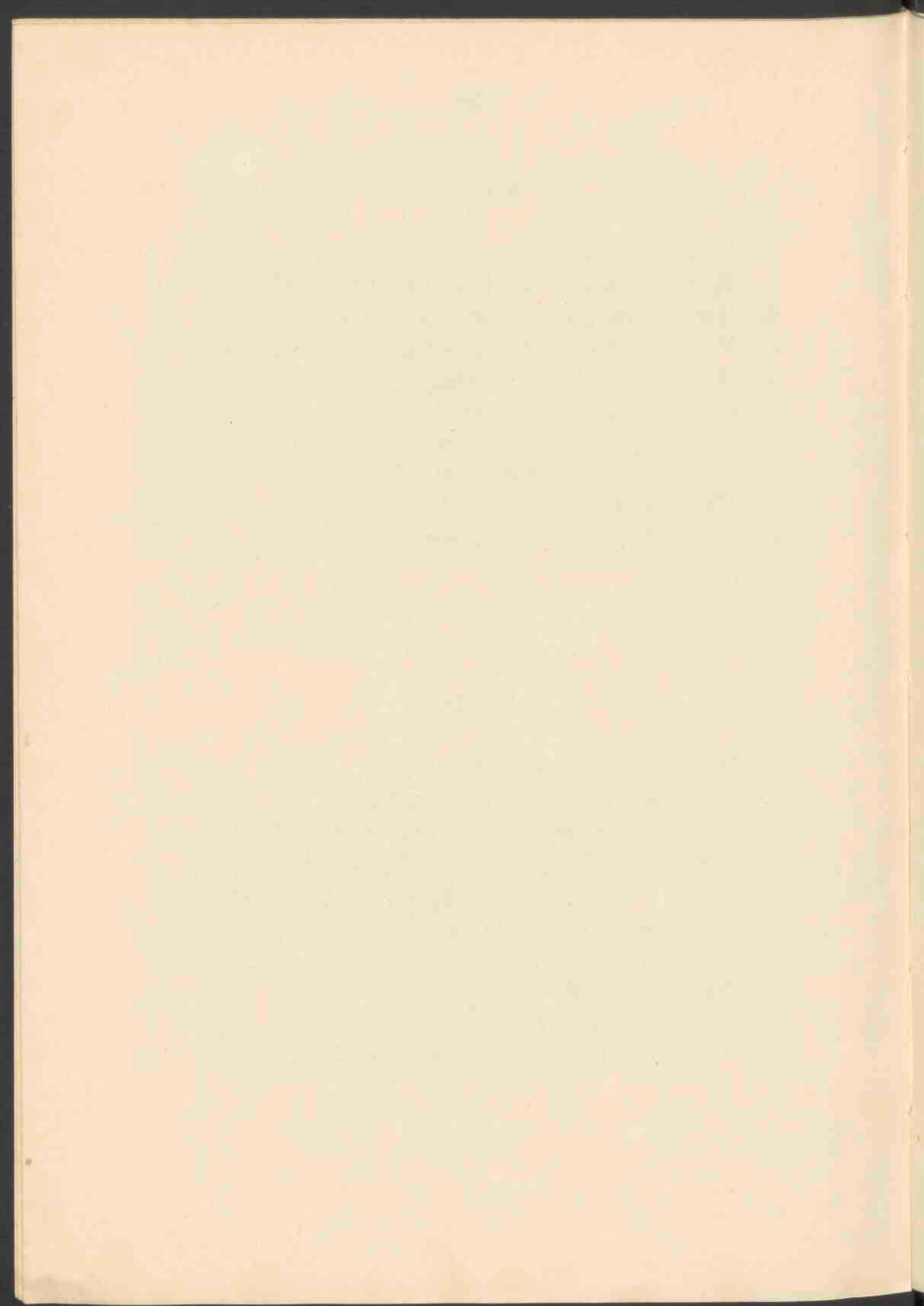
1. Waar is *de* vogel uit gevlogen?
 2. Waar rijdt *de* spoortrein over? (brug).
 3. Heb jij die mand op je hoofd gedragen?
 4. Welke vrucht is sappiger, een pisang of een djerोक?
 5. Waar is *de* emmer in gevallen? (put).
 6. Waarmee heeft *de* huisjongen de flesch gevuld?
 7. Wat is hooger dan een heuvel?
 8. Welke vrucht is net zoo rood als bloed?
 9. Wat loopt er harder, een auto of een trein?
 10. Wanneer ga je 's morgens naar school?
-

N°. 141.

1. Is dat jouw bal of de zijne?
 2. Welke bal is grooter, de jouwe of de zijne?
 3. Wat heb je hem gevraagd? (gendie — vol).
 4. Wat zie je? (vlieger — hoog).
 5. Wat zeg je? (Ketjil — knap).
 6. Hoe is *dit* gele blad geweest? (groen).
 7. Hoe wordt *koud* water in de zon?
 8. Heb je zijn jas vuil gemaakt? Neen,
 9. Wat is lekkerder dan thee?
 10. Wat is zwaarder dan een steen?
-

N°. 142.

1. Waarmee scheert *de* heer zich?
 2. Waar heeft *de* kebon zich gebaad?
 3. Heeft de baboe het vuile baadje gewasschen? Neen, . . .
 4. Wie heeft het eten op het bord geschept?
 5. Heb je uit een kopje gedronken of uit een glas?
 6. Is de hond over de kali gezwommen?
 7. Wat is er *aan* de vlag?
 8. Wat doet de koetsier met de zweep?
 9. Waar is de vogel heen gevlogen?
 10. Heb je rijst gegeten zonder sambal? Neen,
-

a. Uitspraakcoefeningen.

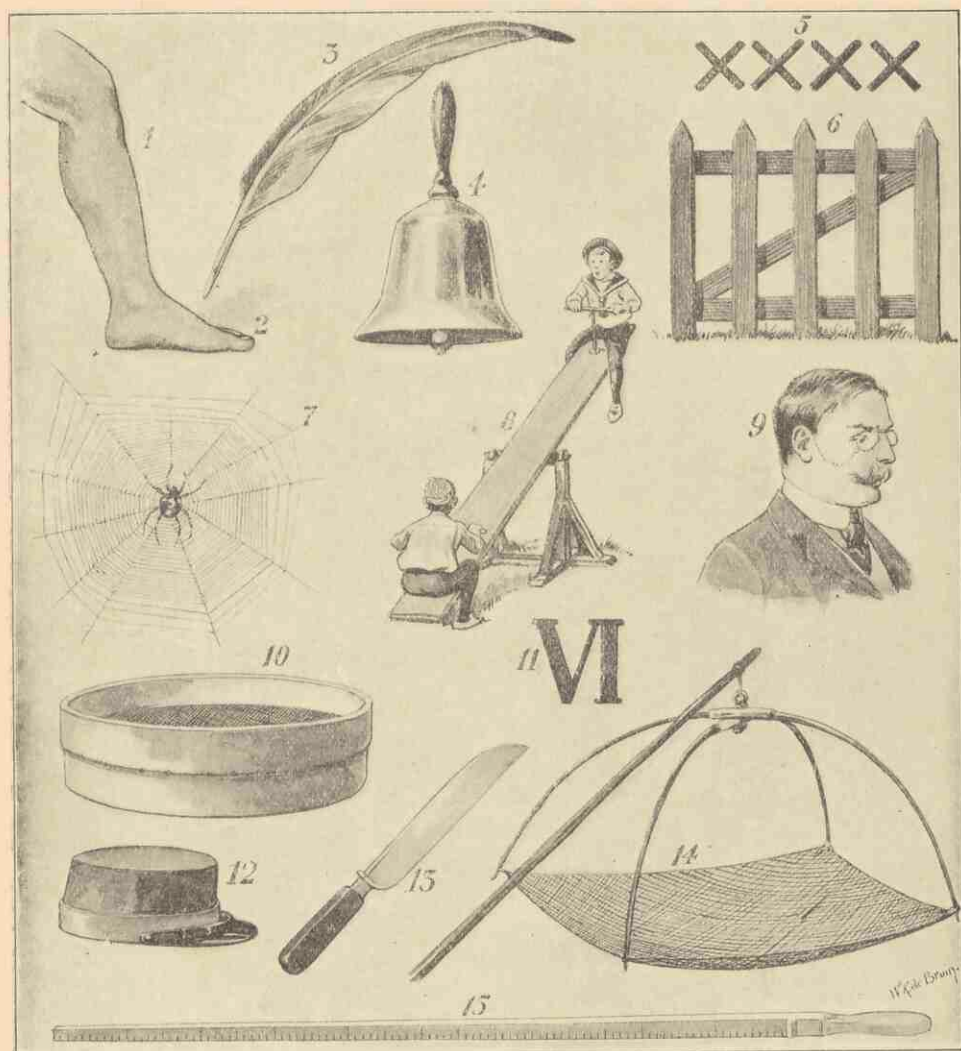
b. Vermeerdering van den woordenschat.

1. Een p—l.
2. Een b—l.
3. Een h—k.
4. Een r—t.
5. Een v—t.
6. Een h—k.
7. Twee m—l.

8. Een t—k.
9. Een r—m.
10. Een b—k.
11. De m—n.
12. Een v—l.
13. Een h—n.
14. Een z—g.

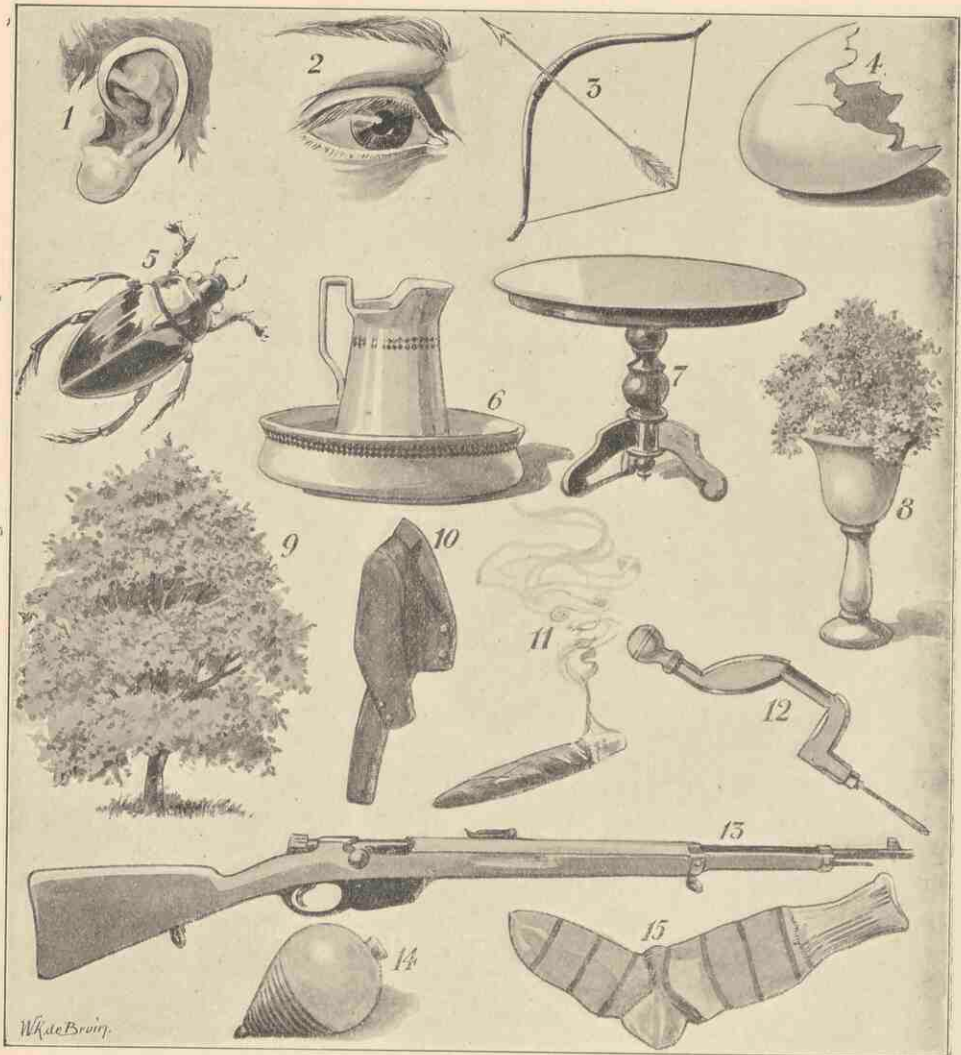
15. Een j—s.
16. Een d—k.
17. Een z—k.
18. Een k—m.
19. Een —l.
20. Een k—r.
21. Een m—t.

1. Een b—n.
2. Een t—n.
3. Een v—r.
4. Een b—l.
5. Vier k—r.

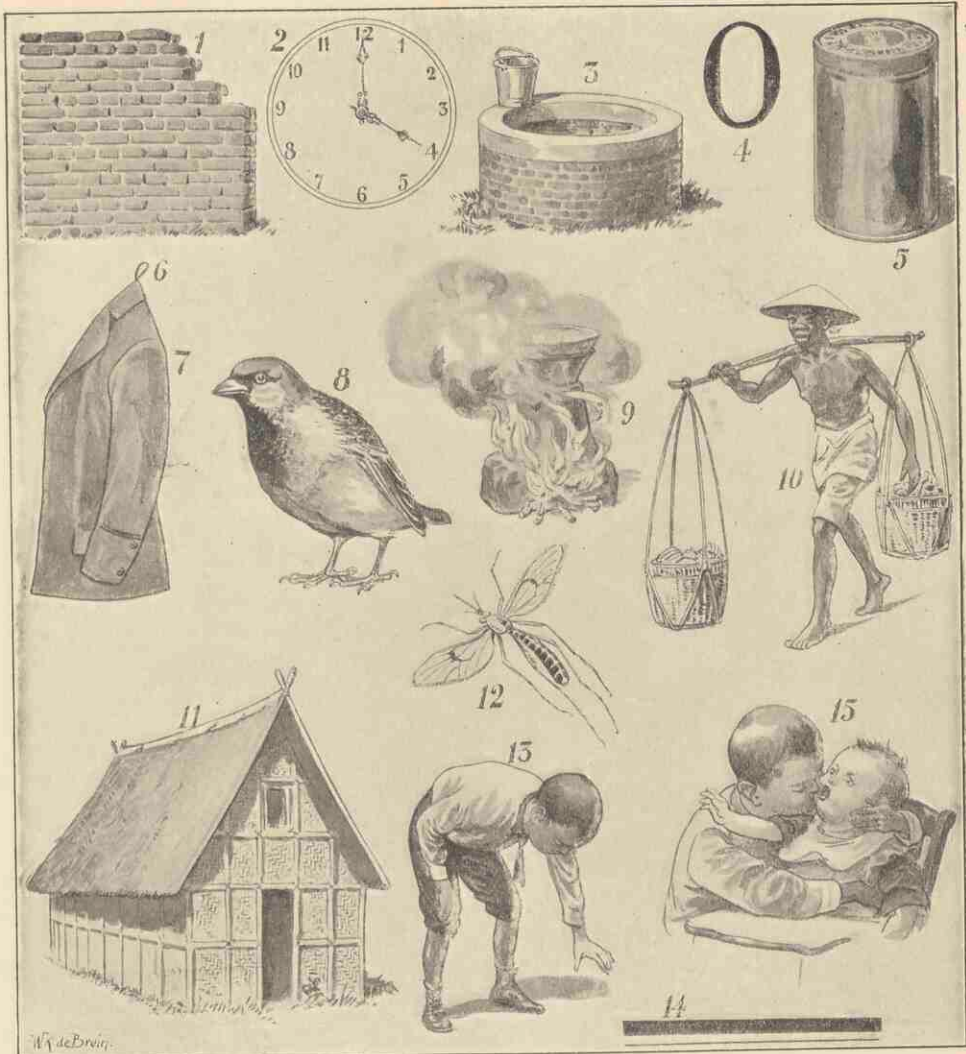
6. Een h—k.
7. Een w—b.
8. Op en n—r.
9. Een h—r.
10. Een z—f.

11. Z—s.
12. Een p—t.
13. Een m—s.
14. Een n—t.
15. Een —l.

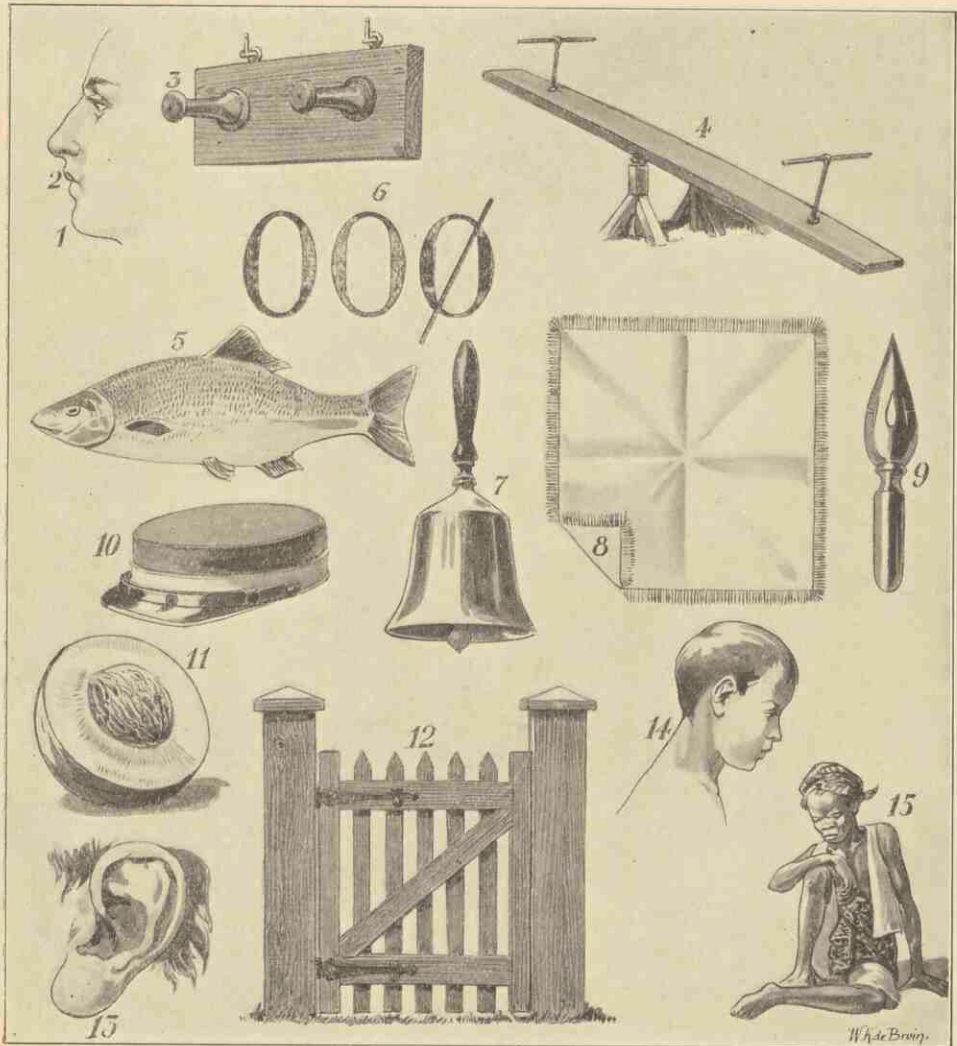
W. de Bruijn.

1. Een —r.	6. Een k—m.	11. Wat een r—k!
2. Een —g.	7. Een p—t.	12. Een b—r.
3. Een pijl en een b—g.	8. Een p—t.	13. Een l—p.
4. Een d—p van een ei.	9. Een b—m.	14. Een t—l.
5. Een t—r.	10. Een r—k.	15. Een s—k.

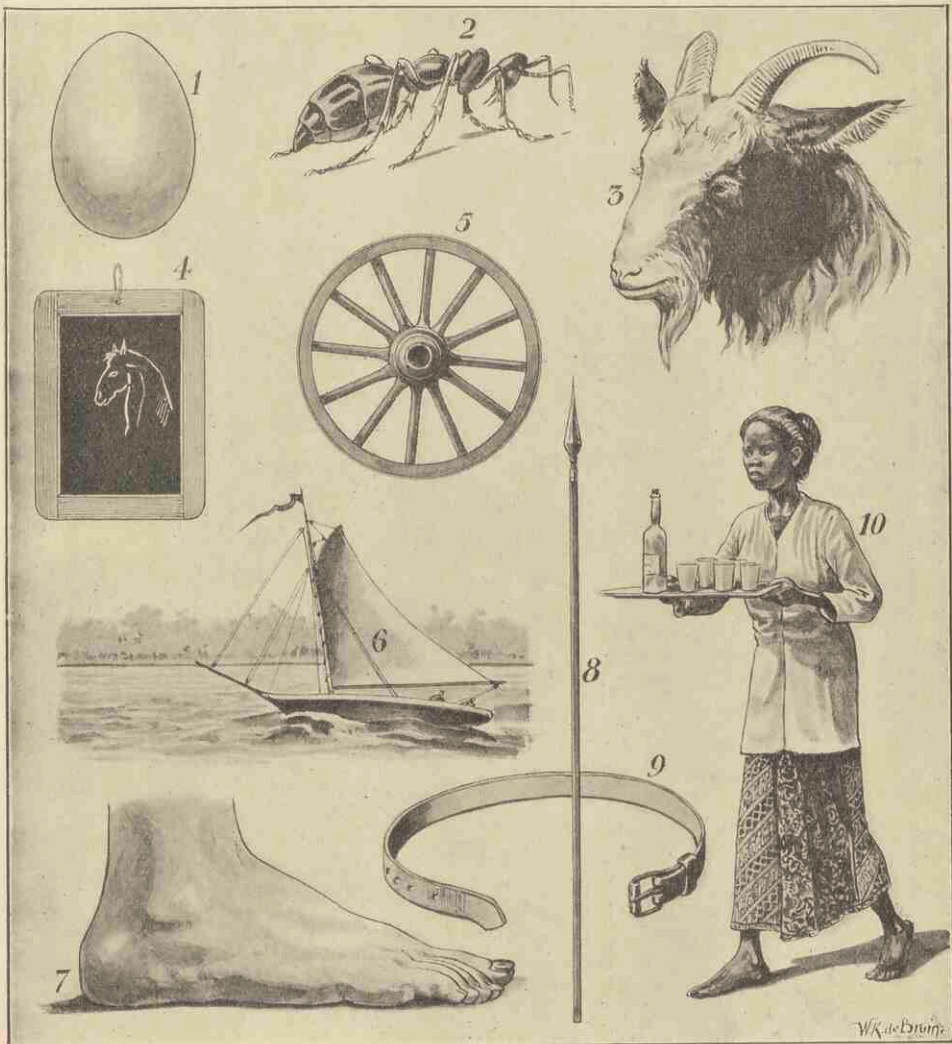

W. de Bruijn.

1. Een m—r.	6. Een l—s.	11. Een sch—r.
2. Het is 4 —r.	7. Een r—g.	12. Een m—g.
3. Een p—t.	8. Een m—sch.	13. Ik b—k.
4. Een n—l.	9. Een v—r.	14. Dik en d—n.
5. Een b—s.	10. Een j—k.	15. Ik k—s mijn z—s.

1. Een k—n.	6. Drie m—n een.	11. Een p—t.
2. De l—p.	7. Een b—l.	12. Een h—k.
3. Een p—n.	8. Een t—p.	13. De l—l van het oor.
4. Een w—p.	9. Een p—n.	14. De n—k.
5. Een v—sch.	10. Mijn p—t.	15. Hij z—t.

1. Een —.

2. Een m—r.

3. Een g—t.

4. Een l—.

5. Een w—l.

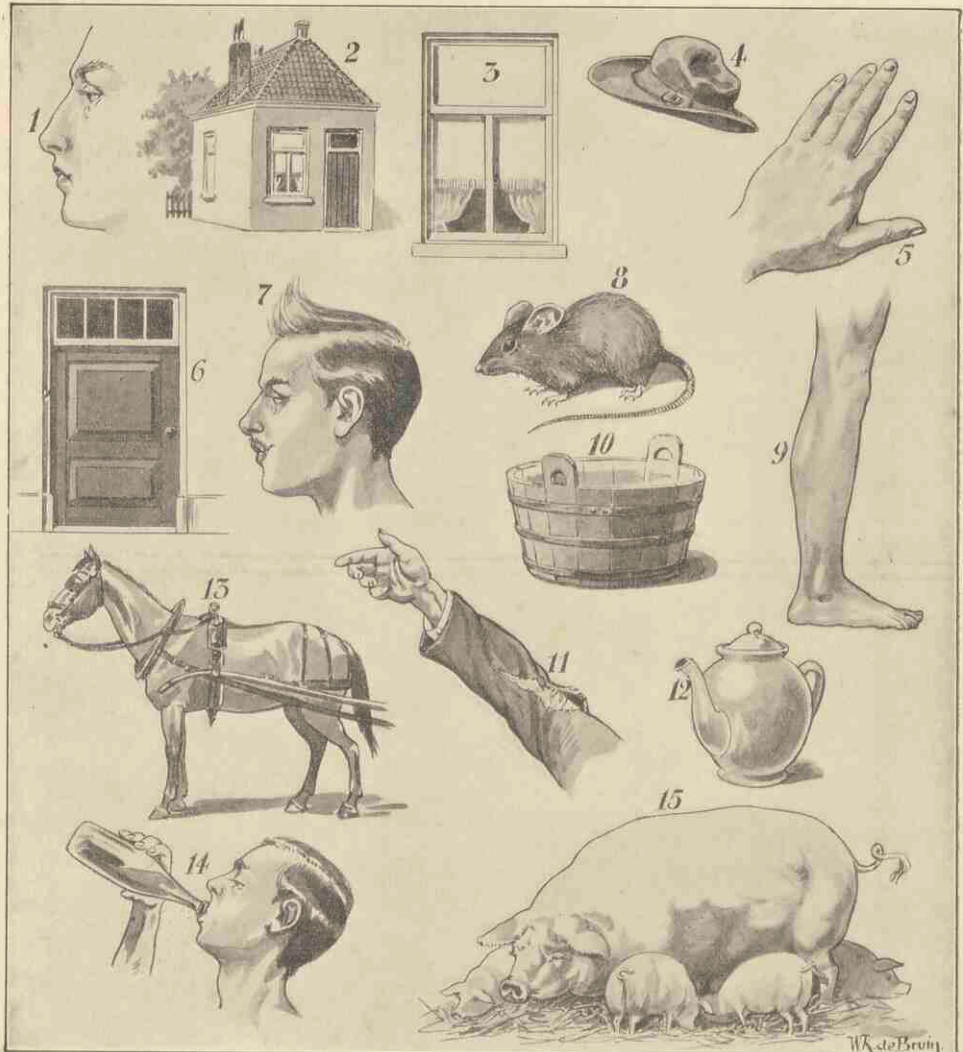
6. Een z—l.

7. Een h—l.

8. Een p—k.

9. Een r—m.

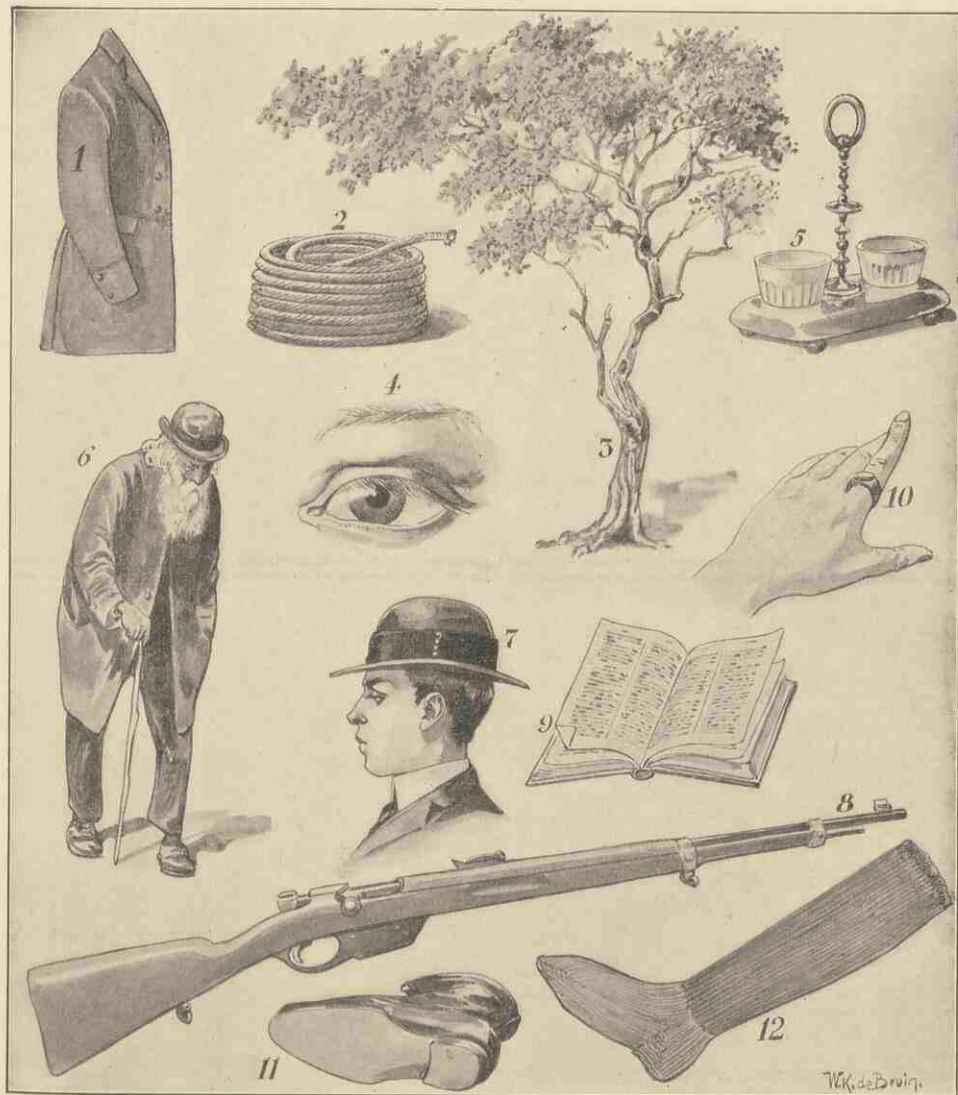
10. Een m—d.

1. Een n—s.
2. Een h—s.
3. Een r—t.
4. Een d—k.
5. Een d—m.

6. Een d—r.
7. Een k—f.
8. Een m—s.
9. Een k—t.
10. Een k—p.

11. Een sch—r.
12. Een t—t.
13. Het t—g.
14. Niet veel, een t—g.
15. Een z—g.

1. Een m—w.

2. Een t—w.

3. Een b—m.

4. Een —g.

5. Het z—t.

6. Hoe —d!

7. In den r—w.

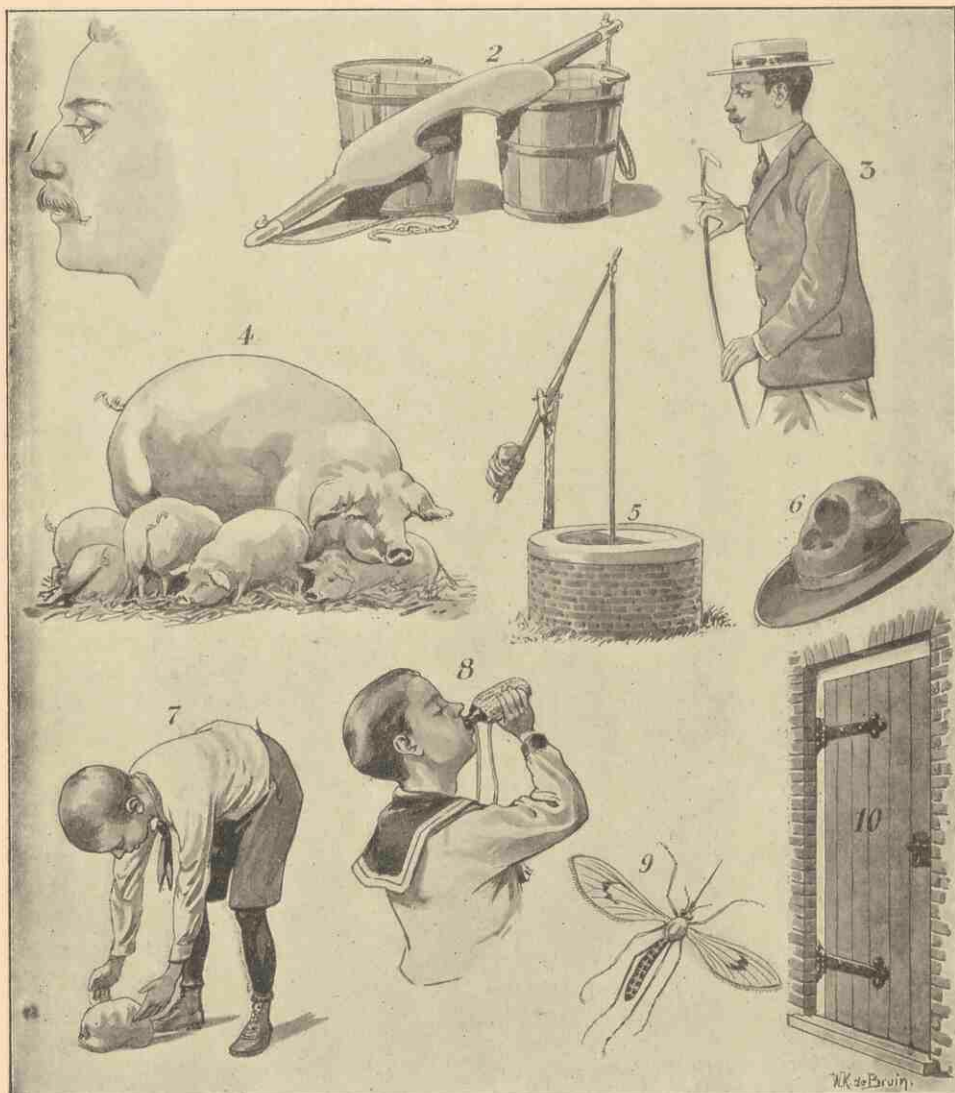
8. De l—p.

9. Een v—w.

10. Een ring van g—d.

11. De z—l.

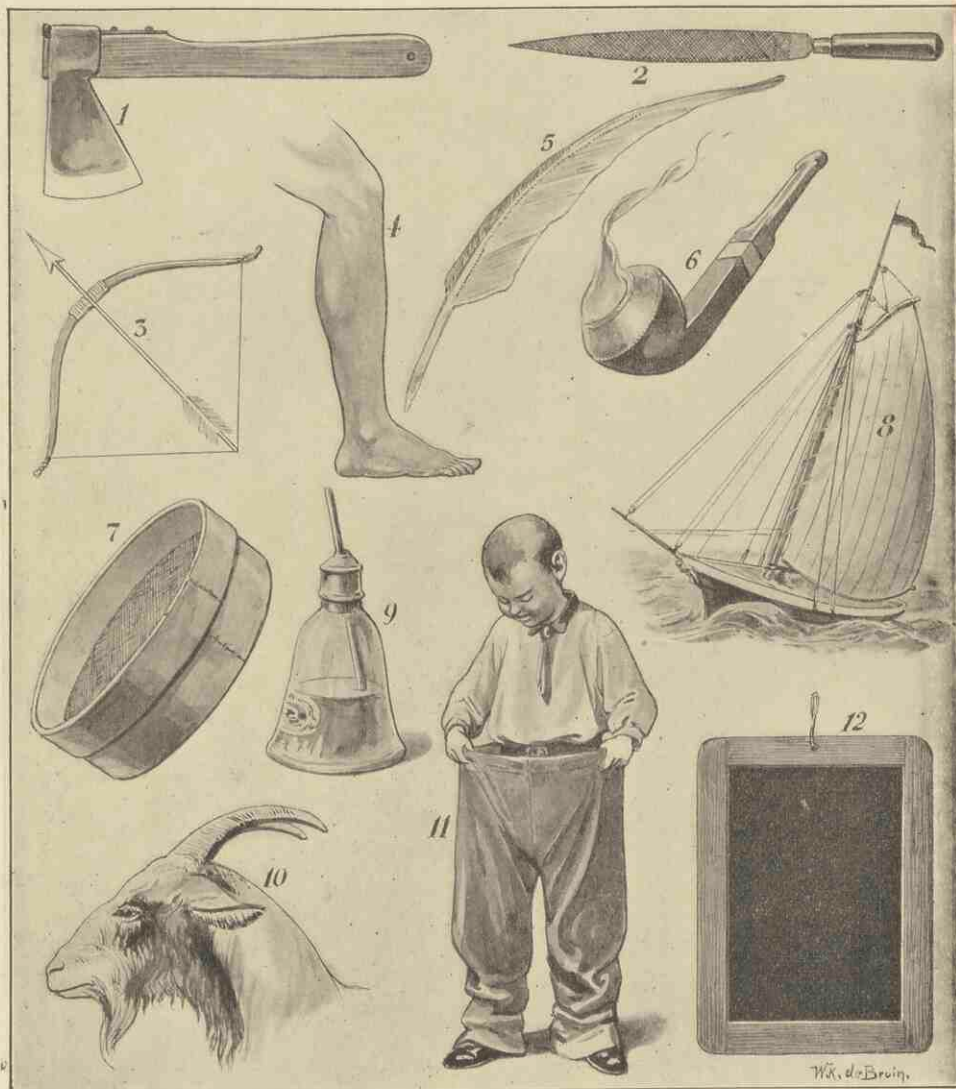
12. Een k—s.

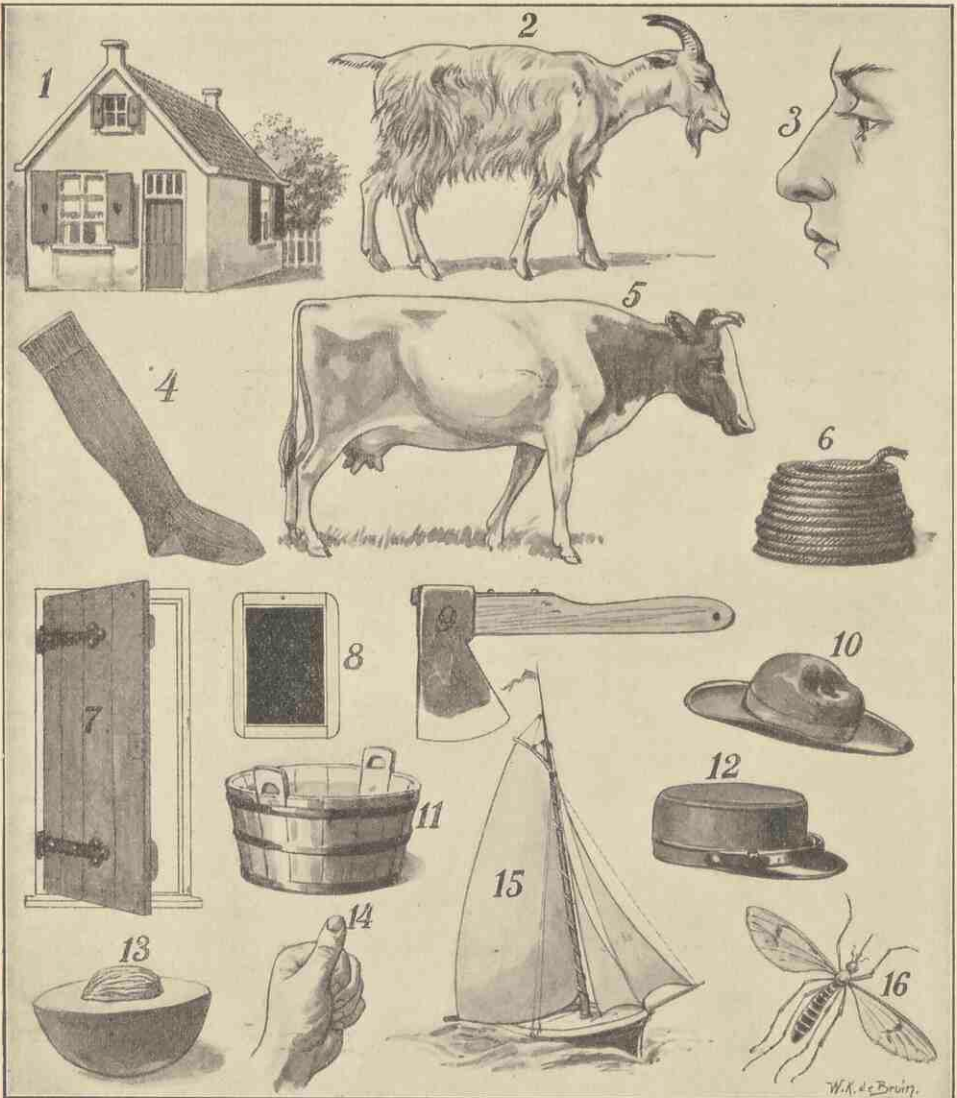
1. Een n—s.
2. Een j—k.
3. De r—g.
4. Een z—g.

5. Een p—t.
6. Een d—k.
7. Ik b—k.
8. Een t—g.

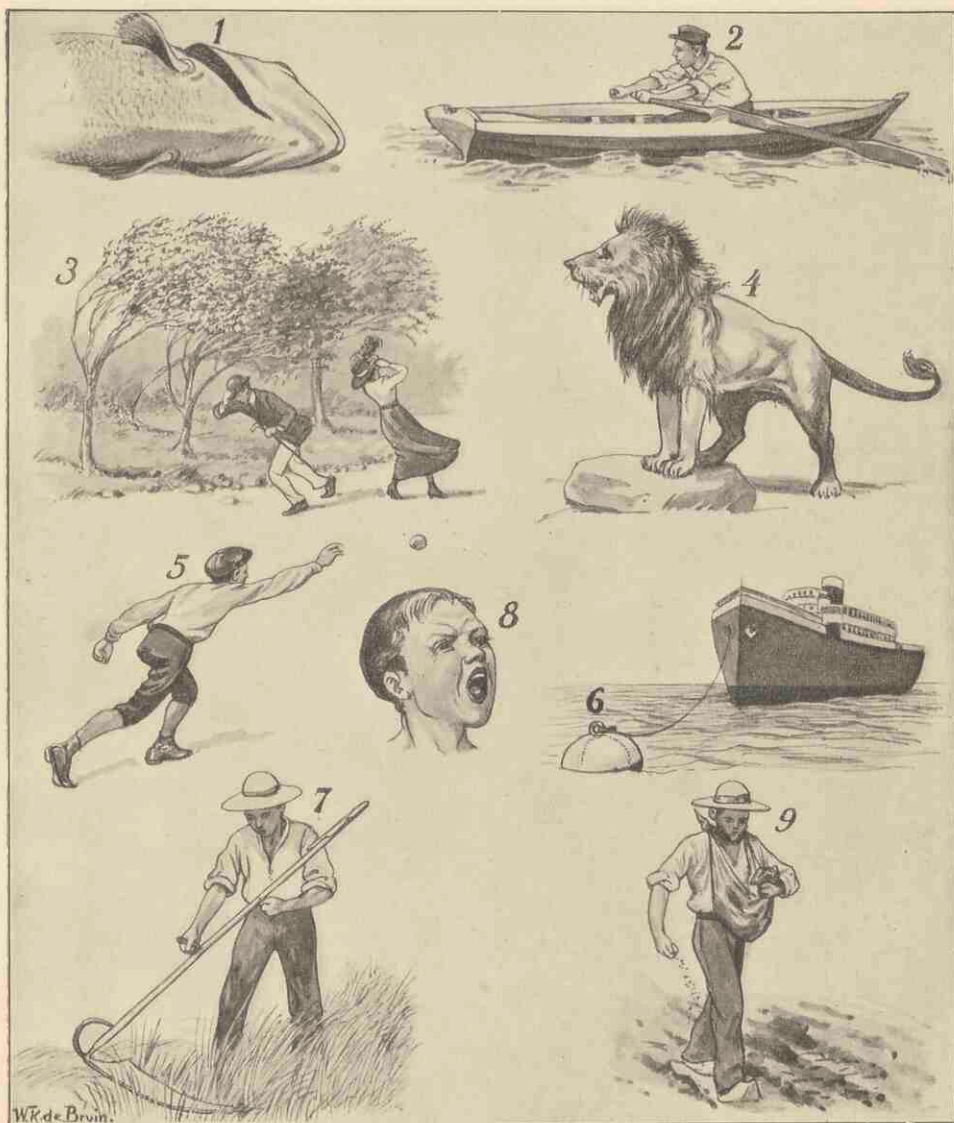
9. Een m—g.
10. Een d—r.

1. Een b—l.	5. Een v—r.	9. Een pot met l—m.
2. Een v—l.	6. Een p—p.	10. Een g—t.
3. Een p—l.	7. Een z—f.	11. Veel te w—d!
4. Een b—n.	8. Een z—l.	12. Mijn l—.

Pl. N°. 60. ou — eu — ui — ei (ij) — oe — i — e — u.

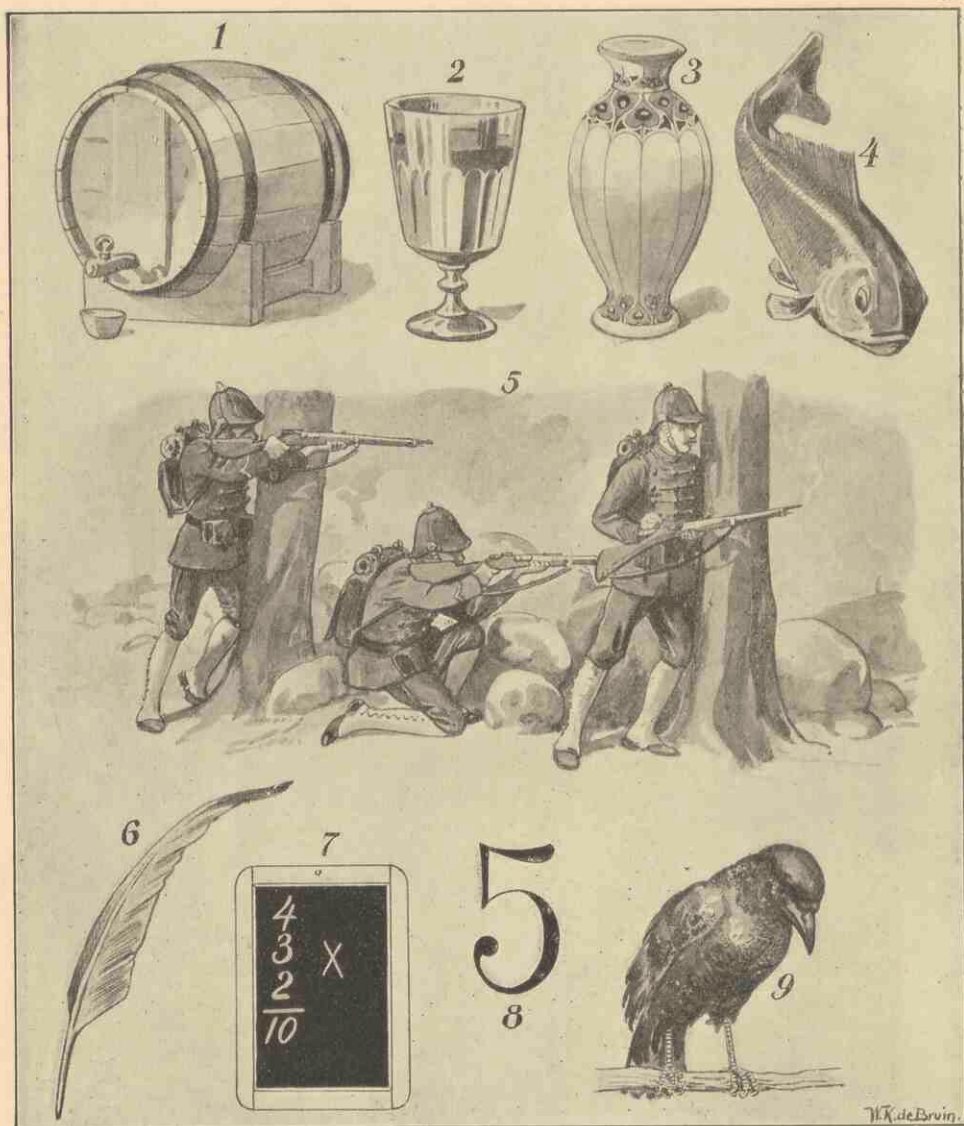
1. Een h—s.	5. Een k—.	9. Een b—l.	13. Een p—t.
2. Een g—t.	6. Een t—w.	10. Een d—k.	14. Een d—m.
3. Een n—s.	7. Een d—r.	11. Een k—p.	15. Een z—l.
4. Een k—s.	8. Een l—.	12. Een p—t.	16. Een m—g.

Pl. N°. 61. **aai — oei — ooi — ieuw — eeuw.**

1. Een k—.
2. Hij r—t.
3. Het w—t.

4. Een l—.
5. Hij g—t.
6. Een b—.

7. Hij m—t.
8. Hij g—t.
9. Hij z—t.

1. Een —at.

2. Niet te —ol!

3. Een —aas.

4. Een —in.

5. Pie—, pa—, po—!

6. Een —eer.

7. Die som is —out.

8. Een —ij—.

9. Een raa—.

1. De —ee.

2. —es.

3. De —oep.

4. Een —ok.

5. De —ool.

6. Een —eef.

7. De —on.

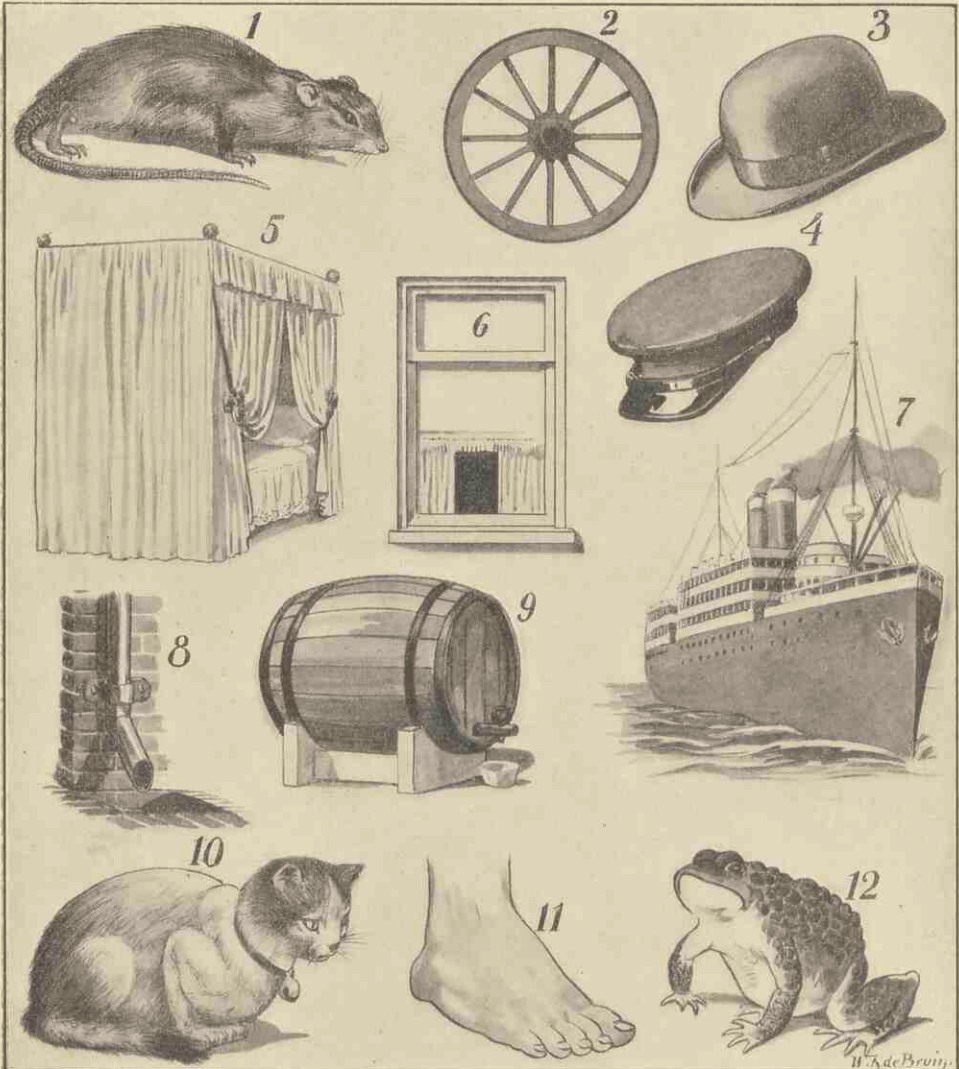
8. Een —ak.

9. Een kom met —aus.

10. Een —ik.

11. Een —om.

12. Een —eil.

1. Een ra—.

2. Een ra—.

3. Een hoe—.

4. Een pe—.

5. Een be—.

6. Een rui—.

7. Een boo—.

8. Een goo—.

9. Een va—.

10. Een ka—.

11. Een voe—.

12. Een pa—.

1. Een —uis.

2. Een —oed.

3. Een —eer.

4. Een —eit.

5. Hij —aapt.

6. Een —at.

7. Een —eul.

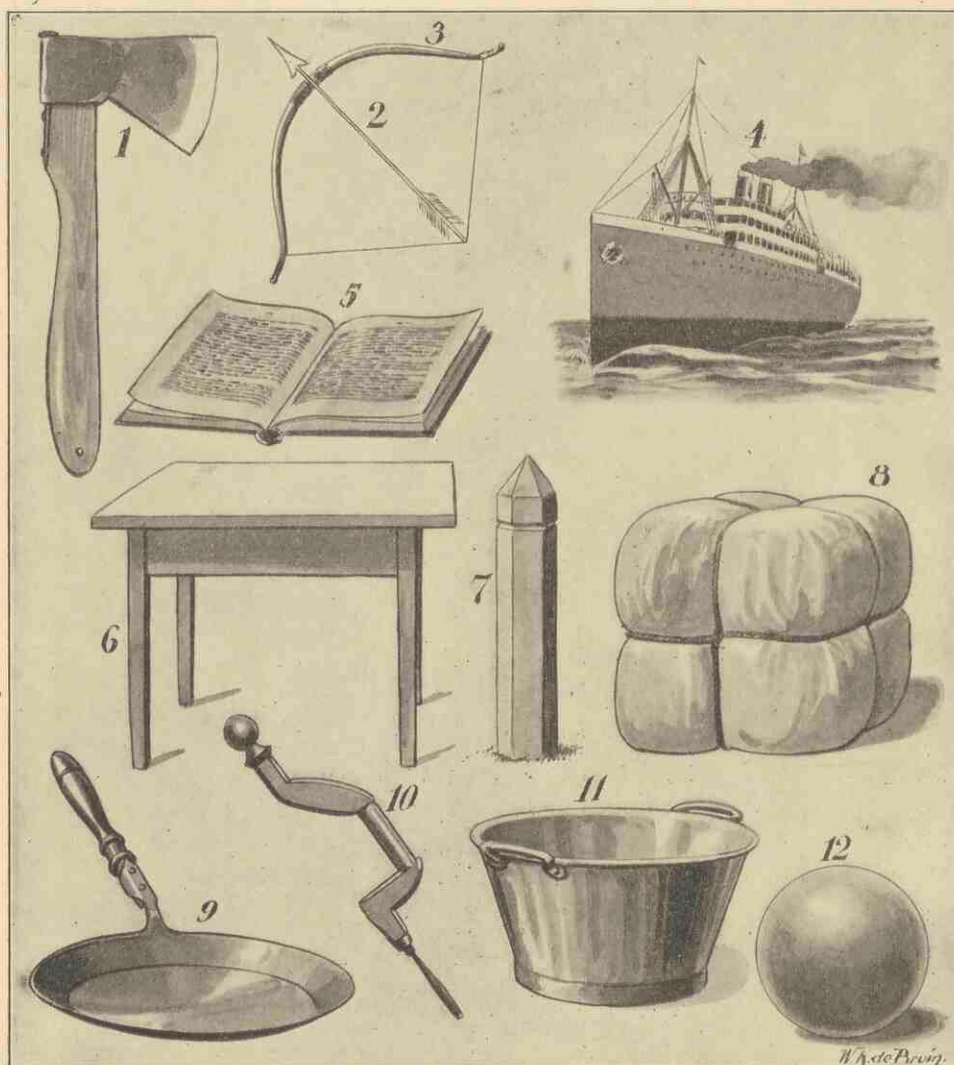
8. Een —oot.

9. —auw, —auw!

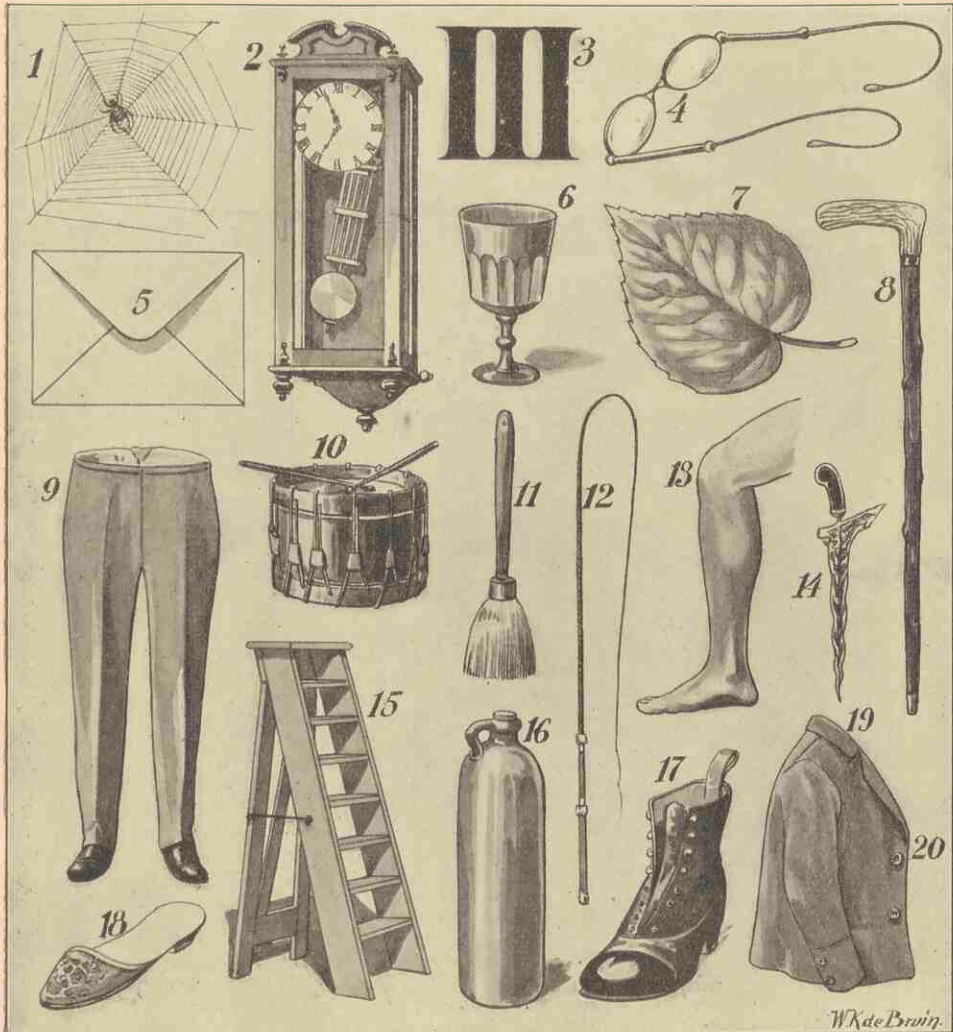
10. Een —aak.

11. Een —ek.

12. Een —ak.

1. Een —ijl.	5. Een —oek.	9. Een —an.
2. Een —ijl.	6. Een —oot.	10. Een —oor.
3. Een —oog.	7. Een —aal.	11. Een —ak.
4. Een —oot.	8. Een —ak.	12. Een —al.

Woorden met een dubbelen medeklinker vooraan.Pl. N°. 67.

1. Een —in.	6. Een —as.	11. Een —ast.	16. Een —uik.
2. Een —ok.	7. Een —ad.	12. Een —eep.	17. Een —oen.
3. —ie.	8. Een —ok.	13. Een —ie.	18. Een —of.
4. Een —il.	9. Een —oek.	14. Een —is.	19. Een —aag.
5. Een —ief.	10. Een —om.	15. Een —ap.	20. Een —oop.

Woorden met een dubbelen medeklinker achteraan.Pl. N°. 68.

1. Een kaa—.

2. Een vo—.

3. Een bu—.

4. De ko—.

5. Een be—.

6. Een ku—.

7. Een laa—.

8. Een ru—.

9. E—.

10. Een ke—.

11. Een la—.

12. Een slu—.

13. Een boo—.

14. Een ka—.

15. Een ka—.

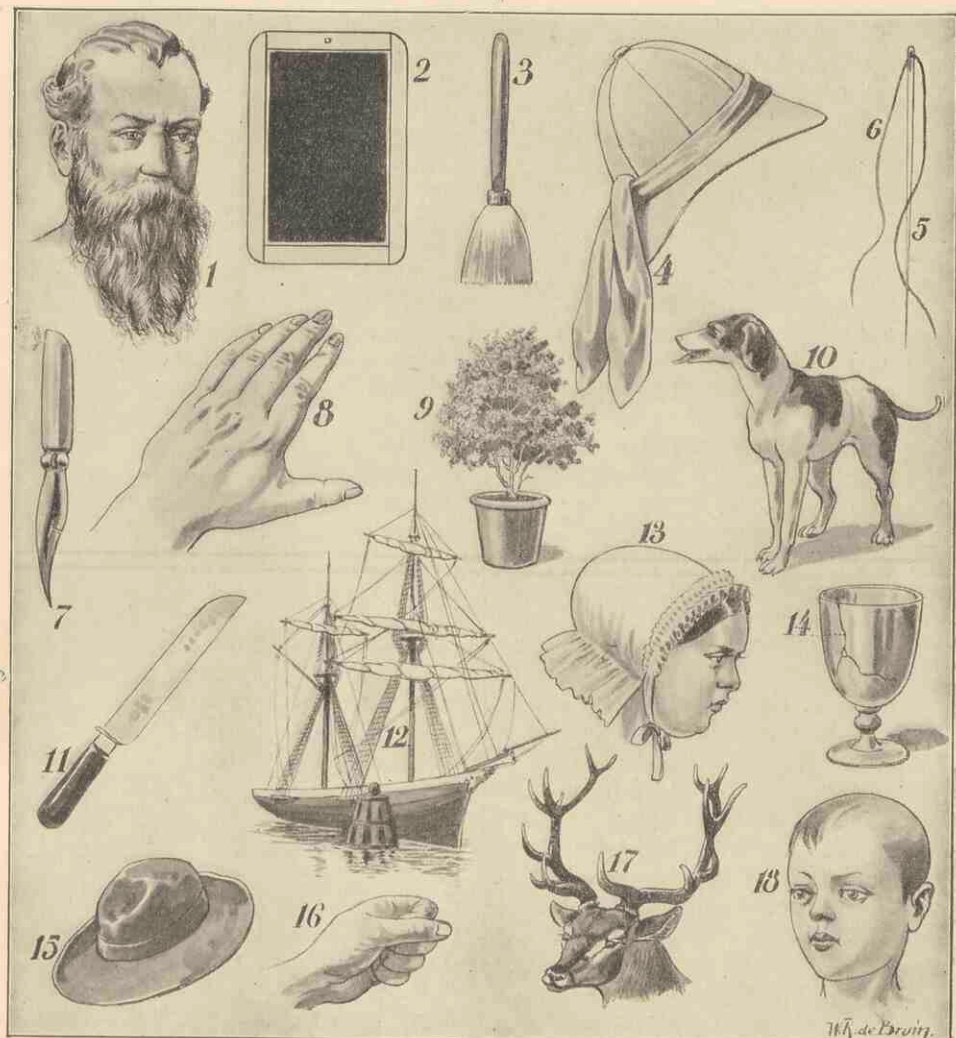
16. Een e—.

17. Een wo—.

18. Een ba—.

19. Een sche—.

20. De ha—.

1. Een baar—.	6. Een draa—.	11. Een hef—.	16. Een vuis—.
2. Een lijs—.	7. Een pun—.	12. Een mas—.	17. Een her—.
3. Een kwas—.	8. Een han—.	13. Een mu—s.	18. Een hoof—.
4. Een lin—.	9. Een plan—.	14. Een bars—.	
5. Een naal—.	10. Een hon—.	15. Een ran—.	

WOORDENLIJSTJE.

a	beest	breng	die
aal	beetje	brief	dief
aan	begint	bril	dik
aap	begraven	broek	ding
achter	begrijpt	brug	Dinsdag
achtergalerij	beitel	buffel	dit
afgebroken	bel	buik	doet
al	beleefd	buikpijn	dokter
alles	ben	huiten	dol
als	bendy	buk	dom
andere	berg	buks	Donderdag
anders	bezem	bus	dood
arm	bezig	bijl	dop
auto	bier	bijt	draad
avonds ('s)	blaast		draagt
	blad	c	dringt
b	blaft	Chinees	duim
baadje	blik		dun
baadt	blinde	d	duur
baard	bloed	daar	e
badkamer	bloem	daarin	een
bak	bloempot	daarom	eend
bakt	boei	dadelijk	eens
bal	boek	dak	eet
balk	boog	dan	ei
bamboe	boom	dat	eindelijk
band	boor	de	el
bang	boord	deksel	elke
bank	boos	denk	els
barst	boot	deuk	emmer
bed	bord	deur	en
been	bot	deze	er
	boven		
	breed		

er af
er heen
er mee
er naar toe
erf
erg
even

f

fiets
flesch
fout

g

gaapt
gaat
gans
gat
gauw
gebaad
gebeten
gebruikt
gedaan
gedragen
gedronken
geeft
geel
geen
geeuwt
gegeten
gegleden
gegoid
gegroot
gehaald
gehangen
geit
gekamd
gekleed
geklommen
gekocht
gekropen
geld
gelegd
gelezen
geloopen

gelukkig
gemaakt
genaaid
geplaagd
geplukt
gepoetst
geprikt
geraakt
gereden
geroepen
gerookt
geschept
geschild
geschopt
geschoren
geschoten
geschreven
geslagen
geslepen
gesneden
gestraft
getrokken
geul
gevallen
gevangen
geveegd
gevloegen
gevraagd
gevuld
gewasschen
geweer
geweest
gewit
ge worden
gezien
gezwommen
glas
glijdt
goedkoop
gooit
goot
goud
graag
gras
grasman
griffel
groen

groet
grond
groot

h

haak
haal
haan
haar
hak
hakt
hals
hamer
hand
hangt
hard
heb
heeft
heen
heer
heft
hek
hem
hert
het
heuvel
hiel
hier
hoe
hoe laat!
hoed
hoeveel
hok
Hollandsch
hond
honger
hoofd
hoofddoek
hoog
hoor
hout
huilt
huis
huisjongen
hij

i

ik
in
inkt
is

j

ja
jager
jas
Javaan
je
jong
jongen
jou
jouw
juist
juk
jij

k

kaars
kalf
kalk
kam
kamer
kan
kant
kapmes
kapstok
kar
karbouw
kast
kat
keer
kent
kereltje
kerk
kermt
ketting
kieuw
kin
kind
kip
kist
klaar

klamboe	kus	maat	neer
klapper	kwast	machine	nek
klapperboom	kijkt	mag	nest
klapt		mager	net
klas	I	mama	netjes
kleed		man	neus
kleermaker	laag	mand	niemand
klein	laars	mandibak	niet
klep	laat	mast	nieuw
klerk	ladder	mat	nog
kleur	lamp	mee	nooit meer
klimt	lang	meid	nu
klok	langzaam	meisje	nul
klopt	leeg	melk	
klos	leelijk	mensch	O
knap	leert	mes	
kníe	leest	met	of
knípt	leeuw	mevrouw	om
knoop	lei	middags ('s)	omgehakt
koe	lekker	mier	onbeleefd
koelie	lel	min	onder
koetsier	lepel	misschien	onderwijzer
koffie	les	moe	ondeugend
kokkin	leuning	moet	oog
kolf	leunt	mond	ook
kom	licht	mooi	oor
komfoor	ligt	morgens ('s)	op
komt	likt	mouw	oppasser
kooi	lint	mug	oud
kookt	lip	muis	over
koop	lood	musch	
kop	loop	mut	P
kopje	loopt	muur	
kort	lucht	mij	paal
koud	lui	mijn	paard
kous	lus		pad
kraag	lijm	n	pagger
krant	lijst		pak
kris		na	pan
krom	m	naaister	papa
kruik		naait	papier
kruípt	maait	naald	pen
krijgt	maakt	naar	pennemes
kuíf	maal	naast	pet
kuip	maan	nachts ('s)	piek
kuit	Maandag	neemt	píkt
kurk	maar	neen	pin

pit
plaats
plank
plant
plezierig
plukt
poot
pot
potlood
prauw
prikt
probeer
punt
put
pijl
pijn
pijp

r

raaf
raakt
raam
rad
rand
rat
recht
rechtop
resident
riem
ring
roeit
roep
rok
rolt
rond
rood
rook
rookt
roos
rouw
rug
ruikt
ruit
rups
rijdt

rijk
rijksdaalder
rijst

s

sabel
sappig
saus
schaap
schaar
scheermes
scheert
schelp
scherm
scherp
scheur
schiet
schilderij
schilt
schoen
school
schoon
schopt
schoteltje
schrift
schrijft
schuur
sigaar
sik
slaapt
slaat
slacht
slang
sleutel
slim
slinger
slof
slordig
slot
sluit
slurf
slijpt
smal
snijdt
sok
soep

som
soms
soos
speelt
speld
spiegel
spin
spits
spoortrein
springt
spijker
staart
staat
stal
steel
steen
ster
sterk
steunt
stoel
stok
stoot
stout
straf
straft
straks
stroop
strijkt
stuurt
suiker

t

tafel
tak
te
teekent
teen
tegen
terug
teug
thee
theepot
thuis
tip
toch
toe (naar)

toen
tol
tong
tor
touw
trap
trein
trekt
trom
trompet
tuig
tuin
tuinjongen
tuit

u

u
uit
uur
uw

v

vaart
vaas
val
valt
van
vangt
varken
vat
vecht
veegt
veel
veer
ventje
verdiend
versch
vet
vierkant
vin
vindt
vinger
visch
visscher
vlag

vlieger
vliegt
vlinder
vloer
vlug
voet
vogel
vol
voor
voorbij
vork
vouw
vraag
vroeger
vrouw
vrucht
Vrijdag
vuil
vuist
vult
vuur
vijl

w

waait
waar

waaraan
waarachter
waarin
waarmee
waarom
waaronder
waarop
waaroever
waartegen
waaruit
waarvan
waarvoor
wand
wanneer
warm
wascht
wat
water
web
weg
weggegooid
weinig
wel
welk
wie
wiel
wil

wimpel
wind
wip
wit
Woensdag
wordt
worm
wuijt
wijd

ij

ijs
ijzer

z

zaag
zaagt
zaait
zacht
zak
Zaterdag
ze
zee
zeef
zeep
zeg

zeil
zeker
zelf
zet
zeug
zich
zie
ziek
zilver
zit
zoet
zolder
zon
Zondag
zonder
zoo
zoo even
zool
zout
zus
zwaar
zwak
zwart
zweep
zwemt
zij
zijn

Totaal 738 woorden.

Ruim 500 illustraties.

